

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 17. travnja 2025.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo financija

PREDMET: Nacrt prijedloga zakona o fiskalizaciji

MINISTARSTVO FINANCIJA

PRIJEDLOG ZAKONA O FISKALIZACIJI

Zagreb, travanj 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O FISKALIZACIJI

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Prijedloga zakona o fiskalizaciji sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u „Narodnim novinama“, broj 133/12. i u najvećem dijelu počeo se primjenjivati 1. siječnja 2013. Prema navedenom Zakonu fiskalizacija pretpostavlja skup mjera kojima se ostvaruje nadzor nad prometom u gotovini. Odredbama Zakona uvela se obveza fiskalizacije na području Republike Hrvatske, propisali su se obveznici primjene, dodatni sadržaj računa te ostale bitne odredbe za provedbu Zakona. Od donošenja Zakon se mijenjao nekoliko puta.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 155/16.) koje su stupile na snagu 1. siječnja 2017. odnosno 1. srpnja 2017. uvedena je obveza fiskalizacije malim poreznim obveznicima koji su dohodak plaćali paušalno, preciziralo se oslobođenje od obveze fiskalizacije za promete u djelatnosti prodaja karata ili žetona u putničkom prometu, uvedene su odredbe o odgovornosti za korišteno programsko rješenje u postupku fiskalizacije te su usklađene određene prekršajne odredbe.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 106/18.) koje su stupile na snagu 1. siječnja 2019. odnosno 1. siječnja 2021. uvedena je obveza fiskalizacije podatka o prodaji putem samoposlužnih uređaja koji u pravilu ne izdaju račune te obveza jasnog isticanja obavijesti „Ovo nije fiskalizirani račun“ na dokumentima koji se izdaju prije računa radi lakšeg raspoznavanja računa od ostalih dokumenata.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 121/19.) koje su stupile na snagu 1. travnja 2020. odnosno 1. siječnja 2021. godine propisao se novi obvezni sadržaj računa - QR kod kako bi se olakšao postupak provjere računa od strane građana te se uvela obvezna fiskalizacija pratećih dokumenata (ponude i slični dokumenti).

Izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 138/20.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021. mijenja se način određivanja visine blagajničkog maksimuma te se propisuje ovlast ministru financija da visinu blagajničkog maksimuma propiše Pravilnikom o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, broj 114/23.) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024. uređen je status nagrade za dobro obavljenju uslugu (napojnice) koja se često prima uz račun, ukinuta je mogućnost provjere računa slanjem SMS poruke te je izvršeno usklađenje s odredbama propisa o uvođenju eura.

Prema navedenom, fiskalizacija se u Republici Hrvatskoj primjenjuje punih 12 godina. Tijekom godina primjene Zakon se nadograđivao te danas predstavlja važnu komponentu nadziranja ostvarenog prometa u gotovini. Postupak fiskalizacije odnosno dostava fiskalizacijske poruke u Poreznu upravu odvija se neposredno prije izdavanja računa, a temelji se na ugrađenim softverskim rješenjima u uređajima za izdavanje računa. Od samih početaka pokazalo se da je takav izvještajni sustav, dostave podatka iz računa prema Poreznoj upravi prilikom izdavanja računa, moguć i da ni na koji način ne ometa niti ne produljuje postupak izdavanja računa. Nadalje, tijekom godina primjene vidljivo je da su podaci iz fiskalizacije postali izvor podataka o makroekonomskim kretanjima. Zbog važnosti navedenih podataka za javnost u dijelu Portala porezne konkurentnosti, koji održava Ministarstvo financija, Porezna uprava, formiran je i posebni dio portala s podacima iz fiskalizacije. Osim stručne javnosti, fiskalizaciju prepoznaju i građani koji su svjesni značenja ovjere računa prije izdavanja te koji već godinama obavještavaju Poreznu upravu o svim uočenim nedostacima glede izdavanja fiskaliziranih računa.

Međutim, fiskalizacija obuhvaća samo dio podataka o ostvarenim prometima i to podatke koji se ostvaruju u pravilu u krajnjoj potrošnji (engl. business to customers, B2C) naplatom karticama i gotovinom. Ostali promet ostvareni izdavanjem računa kao što je promet u krajnjoj potrošnji naplaćen na transakcijski račun, promet ostvaren između poreznih obveznika te između poreznih obveznika i javnih tijela ne ulaze u izvještajni sustav odnosno nisu dostupni kroz fiskalizacijske poruke Poreznoj upravi u trenutku izdavanja računa.

Ipak, u postupcima javne nabave (engl. business to government, B2G) primjenjuje se izdavanje i slanje računa u elektroničkom obliku koje je obvezno od 1. srpnja 2019. godine, primjenom Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 94/18.) koji je usklađen s Direktivom 2014/55/EU o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.

Izdavanje i razmjena računa u elektroničkom obliku (u daljnjem tekstu eRačun) u Republici Hrvatskoj uređeni su sljedećim EU i nacionalnim zakonskim i podzakonskim propisima - Zakonom o porezu na dodanu vrijednost, Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost, već spomenutim Zakonom o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi, Općim poreznim zakonom, Pravilnikom o provedbi Općeg poreznog zakona, Zakonom o računovodstvu, Pravilnikom o pretvaranju knjigovodstvenih isprava koje se čuvaju u izvornom pisanom obliku u elektronički zapis, Uredbom EU br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ – Uredba eIDAS, Zakonom o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ, Pravilnikom o pružanju i korištenju usluga povjerenja i Zakonom o elektroničkoj trgovini. Osim na području javne nabave eRačuni se danas koriste i u poslovanju određenog broja poreznih obveznika, posebice velikih. S obzirom da se izdavanje eRačuna u javnoj nabavi uspješno primjenjuje šest godina te da postoji praksa izdavanja eRačuna, vidljivo je da razmjena eRačuna nije novina u Republici Hrvatskoj.

Izdavanje računa temeljni je preduvjet uspostave financijske discipline na tržištu te osnova za utvrđivanje poreznih obveza, posebice poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV). Obračun PDV-a u Hrvatskoj temelji se na odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 73/13., 148/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24., 152/24., 52/25., Rješenje USRH 99/13., 153/13.) koji je u cijelosti usklađen s EU zakonodavstvom. Važnost pravovremene dostupnosti podataka o računu prepoznat je i u djelovanjima Europske komisije. Europska komisija donijela je mjere za

modernizaciju sustava PDV-a u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU), kako bi bolje funkcionirao za porezne obveznike i bio otporniji na prijevare te kako bi se riješili izazovi u PDV-u koji nastaju razvojem ekonomije platformi. Prema Izvješću o jazu u PDV-u za 2023. koje je objavljeno na internetskim stranicama Europske komisije <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/84ba1bdf-7230-11ee-9220-01aa75ed71a1/language-en>, zemlje EU-e izgubile su 93 milijarde eura prihoda od PDV-a u 2020. godini. Prema navodima Europske komisije „Konzervativne procjene sugeriraju da se jedna četvrtina nedostajućih prihoda može pripisati izravno prijevarama u vezi s PDV-om povezanim s trgovinom unutar EU-a“. Stoga je donesena Direktiva Vijeća (EU) 2025/516 od 11. ožujka 2025. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu pravila o PDV-u za digitalno doba. Cilj promjena je stvoriti novi izvještajni sustav na području PDV-a. Novi izvještajni sustav uvodi digitalno izvješćivanje u stvarnom vremenu za prekograničnu trgovinu uz mogućnost nacionalne primjene temeljeno na e-fakturiranju odnosno na izdavanju eRačuna na način da izdavatelj i primatelj eRačuna šalju fiskalizacijsku poruku Poreznoj upravi kako bi se omogućila unakrsna provjera podataka. Europska komisija procjenjuje da će se obvezivanjem na izdavanje eRačuna u poslovanju poreznih obveznika, državama članicama pružiti vrijedne informacije koje su im potrebne za jačanje borbe protiv prijevara u vezi s PDV-om. Svjesni postojeće situacije određene države članice pokrenule su postupke prelaska na obvezno efakturiranje i prije stupanja na snagu spomenute Direktive Vijeća (EU) 2025/516 (Italija, Rumunjska, Poljska, Grčka, Francuska i Njemačka).

Pravni i porezni sustav u Republici Hrvatskoj već danas ima osnovne pretpostavke potrebne za prelazak na novi izvještajni sustav u digitalnom dobu temeljen na izdavanju eRačuna. Naime, provedba fiskalizacije u većem dijelu B2C segmenta te već poznato poslovanje s eRačunima u B2G segmentu omogućuje preduvjete za novi digitalni sustav izvještavanja u Republici Hrvatskoj. Stoga je Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. do 2026. usvojena mjera NPOO C2.3. R3-I14 Implementacija sustava za fiskaliziranje eRačuna između poreznih obveznika (engl. business to business, B2B). Na temelju navedene mjere Ministarstvo financija, Porezna uprava pokrenula je Projekt Fiskalizacija 2.0 financiran iz bespovratnih sredstava programa Nacionalnog plana oporavka i otpornosti za razdoblje 2021. do 2026. godine.

U provedbi Projekta Fiskalizacija 2.0 postavljeno je nekoliko ciljeva:

- uspostava sustava za prijavu bezgotovinskih računa Poreznoj upravi i to računa koji se danas izdaju prema tijelima državne uprave – fiskalizacija računa koji se izdaju u B2G segmentu
- implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja putem eRačuna u segmentu B2B i
- uspostava besplatne aplikacije za eRačune koja će biti omogućena malim poreznim obveznicima u smislu propisa o PDV-u kojima bi troškovi uvođenja poslovanja temeljenog na eRačunu bili nerazmjerni koristima koje bi dobili iz takvog načina poslovanja.

Osim ostvarenja navedenih ciljeva Projektom Fiskalizacija 2.0 stvoreni su i preduvjeti kako bi se osigurao cijeli niz koristi za sve uključene, a posebno porezne obveznike:

- smanjenje broja poreznih obrazaca te predispunjenost obveznih prijava podacima s platforme e-Račun
- stvaranje aplikativnih rješenja koja će na temelju podataka iz eRačuna olakšati vođenje poreznog knjigovodstva poreznim obveznicima
- doprinos zaštiti okoliša upotrebom digitalne umjesto „papirnate“ arhive računa - ostvarenje zelenih politika te poslovanje u skladu s okolišnim ciljevima, društvenim

ciljevima i učinkovitim korporativnim upravljanjem (eng. Enviromental, Social and Governance – u daljnjem tekstu: ESG ciljeva)

- smanjenje troškova poreznim obveznicima prelaskom na digitalno poslovanje temeljeno na eRačunima – niži materijalni troškovi (manji troškovi ispisa, poštarina, rukovanja, arhiviranja i slično), ušteda ljudskih resursa te ubrzavanje poslovanja (lakša razmjena računa, brže usklađenje podataka, skraćanje rokova plaćanja, nesmetan protok informacija)
- niz prilika za digitalizaciju poslovanja privatnog i javnog sektora
- bolje planiranje fiskalne politike i preciznija procjena makroekonomskih pokazatelja i
- učinkovitije djelovanje Porezne uprave te smanjenje potrebe za komunikaciju između Porezne uprave i poreznih obveznika za provjeru i usklađenje podataka uz omogućavanje ciljanih poreznih nadzora.

Projekt Fiskalizacija 2.0 završio je krajem 2024. godine. Kako bi se ostvarili svi navedeni ciljevi Projekta Fiskalizacija 2.0 potrebno je stvoriti jedinstveni pravni okvir za razmjenu eRačuna u svim segmentima poslovanja. Shodno navedenom radi sveobuhvatnog praćenja poreznih obveznika, u svim segmentima poslovanja predlaže se donošenje jedinstvenog propisa Zakona o fiskalizaciji kojim će se zamijeniti postojeći Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom te propisati jedinstveni porezni i pravni okvir za fiskalizaciju svih računa u krajnjoj potrošnji odnosno B2C segmentu, izdavanje i fiskalizaciju eRačuna između poreznih obveznika u B2B segmentu te fiskalizaciju računa izdanih u poslovanju između poreznih obveznika i javnih tijela u B2G segmentu.

a) Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

U odnosu na dosadašnje odredbe Zakona gdje je temeljnom odredbom u bitnome uređen postupak fiskalizacije u prometu gotovinom, ovim Prijedlogom zakona o fiskalizaciji (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) uređuje se fiskalizacija svih računa u krajnjoj potrošnji u B2C segmentu, izdavanje i fiskalizacija eRačuna između poreznih obveznika u B2B segmentu te fiskalizacija računa izdanih u poslovanju između poreznih obveznika i javnih tijela u B2G segmentu. Prijedlog zakona podijeljen je u nekoliko dijelova na način da se u prvom dijelu navode opće odredbe i pojmovnik, drugi dio propisuje fiskalizaciju u B2C segmentu, treći dio propisuje izdavanje i fiskalizaciju eRačuna u B2B segmentu i B2G segmentu, četvrti dio propisuje zajedničke odredbe i peti dio propisuje prijelazne i završne odredbe.

U prvom dijelu sveobuhvatno su pojmovnikom predložene definicije pojmova koji se koriste u Prijedlogu zakona. U bitnome se izdvajaju promjene pojmova koji se odnose na fiskalizaciju u prometu gotovinom, te se sada kao pojam predlaže *fiskalizacija računa u krajnjoj potrošnji* kao skup mjera koji provode obveznici fiskalizacije u krajnjoj potrošnji. Dosadašnji pojam prometa gotovine propisivao je plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama, kovanicama koje se smatraju platežnim sredstvom, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim plaćanja na transakcijski račun kod banaka. Kako bi se osiguralo praćenje cijelog segmenta B2C poslovanja predlaže se novi pojam *promet u krajnjoj potrošnji* koji je propisan kao izdavanje računa od strane obveznika fiskalizacije prema građanima bez obzira na način plaćanja. Na ovaj način jasno je određeno da se pod navedenim prometom smatraju svi oblici plaćanja koji se pojavljuju kod izdavanja računa od strane obveznika fiskalizacije prema građanima, a za koje je potrebno provesti postupak fiskalizacije računa. Ostali dosadašnji pojmovi se u bitnome ne mijenjaju dok su dodani novi pojmovi koji se odnose na izdavanje i fiskalizaciju eRačuna u poslovanju poreznih obveznika.

U drugom dijelu Prijedloga zakona propisane su odredbe koje se odnose na fiskalizaciju računa u krajnjoj potrošnji, koje su bile obuhvaćene Zakonom, ali kako je prethodno navedeno obuhvatom cjelokupnog segmenta B2C poslovanja odnosno bez obzira na način plaćanja. Sukladno navedenom mijenja se opseg provođenja fiskalizacije propisan na način da su predloženim odredbama svi obveznici fiskalizacije računa (obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti prema propisu koji se uređuje porez na dohodak te obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit) u krajnjoj potrošnji obvezni provoditi sve postupke fiskalizacije propisane ovim dijelom Zakona. Stoga su svi obveznici fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji dužni provoditi mjere uz fiskalizaciju (donijeti interni akt kojim propisuju sve poslovne prostore u kojima obavljaju djelatnost te način označavanja pojedinog poslovnog prostora, prilagoditi sadržaj računa, postaviti upozoravajuće naljepnice o obvezi izdavanja i uzimanja računa) te provoditi postupak fiskalizacije računa (dostaviti podatke o poslovnim prostorima u kojima se obavlja djelatnost te dostaviti na ovjeru svaki račun neovisno od načina kako se naplata obavlja).

Osim proširenja obveze fiskalizacije u krajnjoj potrošnji na cijeli B2C segment poslovanja bez obzira na način plaćanja ističu se još dvije promjene. Radi sveobuhvatne kontrole i uvida u poslovanje poreznih obveznika uvodi se obveza fiskalizacije za promete koji se odnose na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica, istovremeno s propisivanjem obveze izdavanja računa odredbama posebnog propisa. U postojećem Zakonu ček je određen kao način plaćanja koji se može navesti na računu. Kako ček više nije u opticaju u Republici Hrvatskoj, bilo je nužno ukinuti mogućnost dostave podatka o čeku kao načinu plaćanja.

U odredbama Zakona koje se odnose na dostavu podataka o poslovnim prostorima obveznicima fiskalizacije bilo je omogućeno da podatke o poslovnim prostorima dostavljaju elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna (u daljnjem tekstu: ePorezna). Obveznici fiskalizacije koji po posebnom propisu nisu imali obvezu korištenja sustava ePorezna podatke o poslovnim prostorima dostavljali su putem obrasca Prijave podataka u sustav fiskalizacije neposredno nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu ili prebivalištu. Budući da se Općim poreznim zakonom („Narodne novine“, br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 42/20., 114/22. i 152/24.) za propisane porezne obveznike sada određuje obvezno podnošenje poreznih prijava ili drugih podataka potrebnih za oporezivanje Poreznoj upravi elektroničkim putem, tako je u ovom Prijedlogu zakona predloženo da obveznici fiskalizacije podatke o poslovnim prostorima dostavljaju samo elektroničkim putem korištenjem ePorezne. Ostale odredbe dosadašnjeg Zakona u bitnome se nisu mijenjale.

U trećem dijelu Prijedloga zakona, radi stvaranja poreznog i pravnog okvira za razmjenu eRačuna, propisuju se odredbe o izdavanju i fiskalizaciji eRačuna u B2B i B2G segmentu. Propisivanje odredbi za obvezno izdavanje i razmjenu eRačuna nužno je radi sustavnog i jedinstvenog uređenja pravila o izdavanju i zaprimanju eRačuna te korištenju fiskaliziranih podataka radi praćenja pravilnog obračuna poreznih obveza.

Porezni sustav je kreiran na način da bude jednostavan poreznim obveznicima i da administrativna opterećenja ne budu nerazmjerna. Zbog toga se Prijedlogom zakona propisuje postupanje Porezne uprave i njenih informacijsko-komunikacijskih sustava kako bi se kvalitetno nosila sa sve većim brojem poreznih obveznika, podacima bitnim za oporezivanje istih te s povećanjem količina informacija potrebnih za upravljanje informacijsko-komunikacijskim sustavima. Ujedno se propisuju pravila i obveze kod izdavanja i zaprimanja eRačuna između poreznih obveznika, fiskalizacija podataka iz eRačuna, sustav eIzvjestavanja, obveze izdavatelja i primatelja eRačuna, pravila za pristupne točke u procesu fiskaliziranja

eRačuna, način korištenja informacija prikupljenih putem eRačuna, uspostavljanje i korištenje besplatne aplikacije za eRačuna za male porezne obveznike, uvjete za obavljanje poslova informacijskog posrednika te postupak provedbe testa sukladnosti za razmjenu podataka.

Prijedlogom zakona obvezuju se porezni obveznici na razmjenu eRačuna i provedbu fiskalizacije podataka iz eRačuna, pri čemu se ne mijenja postojeća obveza izdavanja računa odnosno oslobođenja od obveze izdavanja računa prema posebnim propisima. Prema predloženim odredbama eRačun se mora izdavati u skladu s EU normom, dok se glede razmjene eRačuna i provedbe fiskalizacije podataka iz eRačuna poreznim obveznicima omogućuje da mogu primjenjivati bilo koju tehnologiju koja će za njih biti optimalna uz uvjet da osiguraju vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost podataka za vrijeme životnog ciklusa eRačuna.

Prilikom razmjene eRačuna, primatelj i izdavatelj eRačuna u obvezi su provesti postupak fiskalizacije eRačuna koji podrazumijeva izdvajanje taksativno određenih podataka iz eRačuna potrebnih za porezne svrhe te dostavu istih u Sustav za fiskalizaciju Porezne uprave. Fiskalizacija eRačuna temeljit će se na softverskim rješenjima, čime će se u postupku koji se mora provesti (izdavanje i zaprimanje računa) istovremeno odviti i izvještajni sustav. Unakrsnom provjerom podataka dostavljenih od izdavatelja i primatelja eRačuna pratit će se ispravnost podataka iskazanih na eRačunu. Postupak fiskalizacije eRačuna provodit će se na sljedeći način:

- izdavatelj i primatelj razmjenjuju eRačun između pristupnih točaka. Pristupna točka može biti izdavatelj računa koji radi sam za sebe ili Informacijski posrednik koji pruža uslugu na tržištu
- pristupna točka izdavatelja iz izdanog eRačuna uzima set podataka i dostavlja fiskalizacijsku poruku u Poreznu upravu. Porezna uprava potvrđuje primitak poruke
- pristupna točka primatelja iz zaprimljenog eRačuna uzima set podataka i dostavlja fiskalizacijsku poruku u Poreznu upravu. Porezna uprava potvrđuje primitak poruke
- Porezna uprava raspolaže podacima iz svakog izdanog i zaprimljenog eRačuna u trenutku izdavanja odnosno zaprimanja eRačuna.

Kako bi se stvorila podloga za novi izvještajni sustav izdavatelj i primatelj eRačuna obvezuju se i na dostavu određenih podataka kroz eIzvještavanje. Tako će izdavatelj eRačuna dostavljati podatke o naplati eRačuna te eventualno o isporukama za koje nije bilo moguće izdati eRačun, dok će primatelj eRačuna izvještavati o eventualnom odbijanju zaprimljenog eRačuna. Ponovno kako bi se maksimalno olakšala prilagodba novom izvještajnom sustavu, postupak eIzvještavanja moguće je provoditi na nekoliko načina odnosno izborom postupka koji je poreznim obveznicima optimalan.

Važno je istaknuti da se iz odredbi Prijedloga zakona jasno vidi da izdavatelj eRačuna ne odgovaraju za nemogućnost izdavanja eRačuna ako ne postoji dostupnost podataka o adresi za zaprimanje eRačuna. Primatelj eRačuna dužan je Poreznoj upravi dostaviti informaciju o identifikatoru pomoću kojeg se može doći do krajnje adrese na koju može zaprimiti eRačun od bilo kojeg poreznog obveznika. Dostavu informacije o identifikatoru provodi metapodatkovni servis (u daljnjem tekstu: MPS) kojeg koristi primatelj eRačuna. Prijedlogom zakona jasno je propisana obveza primatelja eRačuna na dostavu podataka o adresi za zaprimanje eRačuna. Svaki izdavatelj eRačuna, ako ne zna adresu primatelja eRačuna, adresu može dohvatiti upitom u adresar metapodatkovnih servisa (u daljnjem tekstu: AMS) Porezne uprave. AMS je sustav koji sadrži informacije o identifikatoru i pripadajućem MPS-u poreznog obveznika kojima upravlja Ministarstvo financija, Porezna uprava s ciljem da se svakom izdavatelju eRačuna omogući pronalazak adrese primatelja eRačuna.

Za male porezne obveznike Prijedlogom zakona predviđeno je korištenje besplatne aplikacije MIKROeRAČUN. Kroz aplikaciju MIKROeRAČUN omogućuje se izdavateljima i primateljima eRačuna koji nisu u sustavu PDV-a da ovisno o vlastitom izboru koriste besplatnu aplikaciju. Za korištenje besplatne aplikacije porezni obveznici prihvaćat će opće uvjete korištenja aplikacije koje donosi Porezna uprava. Radi potpunog smanjenja i danas postojećih troškova, navedenom aplikacijom omogućava se upravo malim poreznim obveznicima besplatna arhiva računa u rokovima u kojima postoji obveza čuvanja računa.

Porezni obveznici kao obveznici izdavanja i primanja eRačuna prema Prijedlogu zakona moraju izvršiti određene prilagodbe:

- kod isporuke dobara i usluga propisuje se obveza primjene klasifikacije i to Klasifikacije proizvoda prema djelatnostima – KPD (engl. Classification of Products by Activity, CPA)
- obveza obavješćivanja Porezne uprave o adresi za zaprimanje eRačuna i o ovlaštenju za fiskaliziranje podataka iz eRačuna
- obveza izdavanja eRačuna i obveza fiskaliziranja podataka iz eRačuna te
- provedba postupka elzvjješćivanja s ciljem dostave podataka o odbijanju (primatelj) ili naplati (izdavatelj) eRačuna.

Dosadašnja praksa primjene eRačuna pokazala je da najveći broj poreznih obveznika koristi usluge informacijskih posrednika kao pristupne točke za razmjenu eRačuna. Za očekivati je da će se takva praksa nastaviti te se odredbama Prijedloga zakona radi osiguravanja pune zaštite podataka koji se razmjenjuju propisuju uvjeti za informacijske posrednike. Time će informacijski posrednici biti važan dionik procesa razmjene računa i fiskalizacije o kojima ovisi razmjena eRačuna, ali i protok informacija (fiskalizacija podataka) iz eRačuna prema Poreznoj upravi. Radi njihove važnosti u cijelom procesu odredbama Prijedloga zakona propisuju se uvjeti koje moraju ispunjavati, a koji se odnose na dostavu određene dokumentacije, provedbu testa sukladnosti i provedbu mjera kibernetičke sigurnosti. Dokumentacija obuhvaća izjavu o provedbi mjera zaštite osobnih podataka, certifikat ISO/IEC 27001 te izjave o upravljanju sustavima iz EU i o opsegu usluga koje se pružaju. Posjedovanje valjanog certifikata ISO/IEC 27001 jamči pravilno upravljanje podacima te zaštitu od neovlaštenog rukovanja i korištenja podacima.

Sukladno Zakonu o kibernetičkoj sigurnosti („Narodne novine“, broj 14/2024., u daljnjem tekstu: ZKS) ključni subjekti bit će dužni provoditi posebne politike kao što su one koje se odnose na sigurnost lanca opskrbe i sigurnost u nabavi. Imajući u vidu da se kroz stavke svakog eRačuna vidi poslovanje poreznih obveznika, od izuzetne važnosti je na nacionalnoj razini postaviti i pratiti zahtjeve za zaštitom informacijskih sustava, kako bi se osigurala sigurnost podataka. S obzirom da je ZKS-om predviđena uspostava reguliranog pristupa kibernetičkoj sigurnosti, zakonsko propisivanje, normizacija, akreditacija i certifikacija, kao i kontrola subjekata obveznika i korištenih softverskih i hardverskih proizvoda, informacijski posrednici su uključeni u navedeni okvir. Dodatno, ZKS-om su propisane obveze provedbe nadzora i revizije, kao i obveza izvješćivanja o značajnim kibernetičkim incidentima. Nezavisna revizija koja će biti predmet ZKS-a je slična kao i revizija za ISO 27001. Svi subjekti obuhvaćeni ZKS-om će od dobivanja obavijesti o kategorizaciji od nadležnog tijela imati godinu dana za provedbu obvezujućih mjera kibernetičke sigurnosti te dodatne dvije godine za uvođenje lokalnog upravljanja kibernetičkim rizicima i provedbu nezavisne revizije. Stručni nadzor će se provoditi sukladno procjeni rizika nadležnog tijela u razdoblju od tri do pet godina nakon isteka prve godine za provedbu obvezujućih mjera kibernetičke sigurnosti. Porezna uprava objavit će

na Javnom portalu Popis informacijskih posrednika koji su ispunili uvjete tražene Prijedlogom zakona.

Prijedlogom zakona propisuju se i odredbe o sigurnosti, korištenju podataka i pristupu podacima od strane Porezne uprave. Odredbom Prijedloga zakona predviđena je opća norma o zaštiti i sigurnosti podataka kojom se određuje kako će Porezna uprava kontinuirano unaprjeđivati, standardizirati i certificirati sustave i upravljanje sustavima sukladno najvišim standardima u području zaštite podataka. Iz navedenog proizlazi da su u pogledu uporabe podataka sagledana tri aspekta: sigurnost informacijskog sustava, način postupanja službenih osoba u Poreznoj upravi te korištenje podataka. Vezano za navedene aspekte upućuje se na Zakon o Poreznoj upravi („Narodne novine“, br. 115/16., 98/19., 155/23. i 152/24.) kao krovni zakon kojim se propisuje djelokrug Porezne uprave i kao takav primjenjuje se na sva postupanja iz nadležnosti Porezne uprave. Sukladno navedenom u Zakonu o Poreznoj upravi u pogledu sigurnosti podataka propisuje se da Porezna uprava mora primjenjivati sustav upravljanja informacijskom sigurnošću, sustav upravljanja kvalitetom, sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja i sustav upravljanja uslugama. Isto tako, Porezna uprava mora implementirati mjere za sigurnost podataka kontrolom pristupa sustavu od strane ovlaštenih osoba, zaštitom podataka prilikom prijenosa enkripcijom te zapisom o akcijama na sustavu u svrhu praćenja pristupa i izmjena podataka u sustavu. Također, Porezna uprava mora implementirati mjere za sigurnost infrastrukture zaštitom mreže, alatima za upravljanje privilegiranim pristupom, alatima za nadzor baza podataka, sigurnosti računala, za upravljanje ranjivostima, nadzorom svih sigurnosno relevantnih događaja i upravljanjem incidentima kibernetičke sigurnosti, zaštitom podataka u sustavu te sigurnosnim testiranjima sustava od strane specijaliziranih kompanija prije puštanja sustava u produkcijski rad. Nadalje, u pogledu korištenja podataka u Zakonu o Poreznoj upravi propisuje se kako se korištenje podataka od strane Ministarstva financija u okviru vlastitih nadležnosti ne smatra povredom poslovne i porezne tajne niti povredom osobnih podataka. Podaci se mogu dati na zahtjev nadležnih tijela u poreznom, prekršajnom, kaznenom, sudskom ili drugim postupcima samo u slučaju da postoji zakonska osnova za dostavu podataka. Glede pristupa podacima službenika Porezne uprave, u Zakonu o Poreznoj upravi propisuje se obveza službenika Porezne uprave koji imaju pristup prikupljenim podacima da su dužni s podacima postupati odgovorno, uvažavati povjerljivost i tajnost svih podataka te ih ne smiju koristiti u privatne svrhe ili na način koji nije u skladu s propisima o poreznoj i poslovnoj tajni. Službenici Porezne uprave pristupaju podacima u skladu s poslovnim zahtjevima, to jest zahtjevima radnog mjesta. Podaci se dodatno osiguravaju kroz primjenu sigurnosnih rješenja na razini aplikacija i operativnog sustava.

Stvaranje novog izvještajnog sustava temeljenog na izdavanju eRačuna dijelom će promijeniti i uloge u ispunjenju poreznih obveza. Na temelju podataka prikupljenih kroz fiskalizaciju eRačuna Porezna uprava omogućit će niz obrađenih podataka poreznim obveznicima kroz FiskAplikaciju. Tako dostupni podaci olakšat će provedbu poreznog knjigovodstva, usklađenje podataka među sudionicama na tržištu, a time i neposredno utjecati na brži protok informacija te na ubrzanje poslovanja u cjelini. Rješenja koja su izrađena kroz Projekt Fiskalizacija 2.0 donijet će i druge mogućnosti za daljnje unaprjeđenje poslovanja u digitalnom svijetu.

Uvođenje opće obveze izdavanja i primanja eRačuna donijet će dodatne koristi u borbi protiv PDV prijevара i utaja te smanjenje nelojalne konkurencije. Obveza izdavanja eRačuna uz prijenos podataka iz eRačuna Poreznoj upravi u stvarnom vremenu omogućit će dosljednu provjeru prijavljenog i naplaćenog PDV-a. Time će se ujedno povećati saznanja o poslovnim aktivnostima što će omogućiti da se mjere ekonomske politike što više određuju u skladu sa stvarnim gospodarskim pokazateljima. Nadalje, uvođenjem eRačuna i novog izvještajnog sustava omogućit će se brojne uštede u poslovanju poreznih obveznika, pojednostavljeno

ispunjenje poreznih obveza, ali i niz prednosti za razvoj digitalnog poslovanja. Upravo uštede i prednosti koje će se ostvariti u poslovanju poreznih obveznika već u kratkoročnom razdoblju kompenzirat će troškove prilagodbe novom izvještajnom sustavu.

U svrhu prethodno navedenih promjena, posebice u dijelu smanjenja broja poreznih prijava potrebna je i izmjena drugih propisa, poput Općeg poreznog zakona i Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Navedeni propisi uskladit će se prije početka obveze izdavanja i primanja eRačuna.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Polazeći od Prijedloga zakona, sustav fiskalizacije nadograđivao bi se na sljedeći način:

1. u dijelu fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji:

- od 1. rujna 2025. omogućava se radi provedbe fiskalizacije računa korištenje digitalnih certifikata izdanih od strane pružatelja usluga povjerenja/pouzdanih pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj
- od 1. rujna 2025. ukida se dostava podataka o poslovima prostorima putem obrasca Prijave podataka u sustav fiskalizacije
- od 1. rujna 2025. ukida se mogućnost dostave podatka o čeku kao načinu plaćanja
- od 1. rujna 2025. ukida se fiskalizacija pratećih dokumenata, od 1. siječnja 2026. postupak fiskalizacije primjenjuje se na sve obveznike fiskalizacije u krajnjoj potrošnji neovisno o načinu plaćanja
- od 1. siječnja 2026. započinje obveza fiskalizacije u djelatnosti prodaje u kojoj se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica
- od 1. siječnja 2026. ovjera uvezane knjige računa provodi se slanjem zahtjeva putem sustava ePorezna te se pojednostavljuje postupak prijave podataka o poslovnom prostoru koji se odnose na radno vrijeme i radne dane

2. u dijelu izdavanja i fiskalizacije eRačuna u poslovanju poreznih obveznika:

- od 1. rujna 2025. svi obveznici razmjene eRačuna i informacijski posrednici imat će mogućnost testirati sposobnost vlastitih sustava za razmjenu eRačuna, fiskalizaciju eRačuna i elZvjestavanje kako bi bili spremni na primjenu ovoga Zakona od 1. siječnja 2026.,
- od 1. siječnja 2026. uvodi se obveza izdavanja i zaprimanja eRačuna za porezne obveznike u sustavu PDV-a uz obvezu zaprimanja eRačuna za trgovačka društva, obrtnike, slobodna zanimanja, tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika koji nisu u sustavu PDV-a
- od 1. siječnja 2027. godine uvodi se obveza izdavanja eRačuna za trgovačka društva, obrtnike, slobodna zanimanja, tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika koji nisu u sustavu PDV-a.

Dakle, od 1. siječnja 2026. papirnati račun postepeno se zamjenjuje eRačunom, do pune primjene eRačuna od 1. siječnja 2027.

Uvođenje eRačuna donosi niz prednosti koje se odnose na uštedu vremena jer eRačuni omogućuju bržu obradu i slanje računa, što smanjuje vrijeme potrebno za administrativne zadatke. Korištenje eRačuna eliminira troškove povezane s ispisom, poštarinom kao i arhiviranjem papirnatih računa. Istovremeno povećava se točnost jer automatski unos podataka smanjuje mogućnost ljudskih pogrešaka, što povećava ispravnost i pouzdanost financijskih informacija, a potencijalno se omogućava i brža naplata jer se financijski podaci automatski prenose i obrađuju, što utječe na poboljšanje likvidnosti. Obzirom da korištenje eRačuna podrazumijeva digitalno poslovanje bez „ispisa“ dokumenata, smanjuje se i potrošnja papira uz istovremeni doprinos očuvanju okoliša. Također povećana je i sigurnost jer se eRačuni pohranjuju u sigurnim digitalnim arhivama, što smanjuje rizik od gubitka ili oštećenja dokumenata.

Uzimajući u obzir prethodno navedene prednosti razvidno je da zamjena računa u papirnatom obliku eRačunom, poslovnom sektoru omogućava uštede na troškovima te donosi povećanu učinkovitost. Također pojednostavljuje se cjelokupni proces izdavanja eRačuna, štedi vrijeme i osigurava nesmetan protok informacija, uz osiguravanje ostvarenja „zelenih“ politika i ESG ciljeva. S druge strane eRačun omogućava državi bolje planiranje fiskalne politike, praćenje makroekonomskih pokazatelja te povećanje financijske transparentnosti i održivi razvoj.

Uvođenje obveze izdavanja eRačuna uz fiskalizaciju eRačuna te uvođenje sustava eIzvjешtavanja dovest će do značajnog administrativnog rasterećenja i omogućiti ukidanje niza poreznih prijava. Tako će se usklađenjem posebnih propisa ukinuti ili promijeniti sljedeće porezne prijave:

1. ukidanje Izvješća o obavljenim donacijama hrane (DON-H)
2. ukidanje Knjige izlaznih računa (I-RA)
3. ukidanje Posebne evidencije o prodanim dobrima kupcima u okviru putničkog prometa (PDV-F)
4. ukidanje Prijave o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze (PPO)
5. ukidanje Posebne evidencije o primljenim računima (U-RA)
6. zamjena obrasca OPZ-STAT izvještajnim sustavom
7. pojednostavljenje obrasca izvješća o poslovnim događajima s povezanim osobama (PD IPO)
8. ukidanje statističkog obrasca (RAD 1G) za male i srednje poduzetnike
9. ukidanje obrazaca Zbirna prijava (ZP) i Prijava za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica Europske unije (PDV-S) u trenutku potpunog usklađenja propisa o PDV-u s odredbom Direktive vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu pravila o PDV-u za digitalno doba te
10. pojednostavljenje ostalih poreznih postupaka kao primjerice Specifikacije nepovezanih uplata.

U skladu s planom administrativnog rasterećenja izvršen je izračun ušteda koje će se dogoditi zamjenom papirnatih računa eRačunom. Naime, Ministarstvo gospodarstva kontinuirano provodi administrativno rasterećenje gospodarstva koje je prepoznato kao preduvjet u stvaranju jednostavnijeg i jeftinijeg poslovnog okruženja. U razdoblju 2017. - 2024. godine usvojeno je pet akcijskih planova za administrativno rasterećenje gospodarstva. Mjere administrativnog rasterećenja gospodarstva pripremljene su u suradnji s tijelima državne uprave, poduzetničkim sektorom i uz metodološku podršku konzultanata.

Ministarstvo gospodarstva je kroz TSI projekt tehničke pomoći “Unapređenje regulativne politike u Hrvatskoj kroz inovacije i digitalizaciju” uz podršku Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) proveo analize procesa te pripremio prijedloge

daljnje optimizacije i digitalizacije administrativnih procesa koji uključuju navedene procjene ušteda (administrativnog rasterećenja) za poduzetnike koje će bit rezultat Zakona o fiskalizaciji i uvođenja obvezne razmjene i fiskalizacije eRačuna u B2B segmentu.

Prijedlozi su objedinjeni u Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2024. i 2025. godinu koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila 28. ožujka 2024., a pri izračunu je korišten poseban alat SCM metodologije (Standard Cost Model) koji se koristi u gotovo svim državama članicama EU-a i OECD-a.

Akcijski plan za administrativno rasterećenje gospodarstva za 2024. i 2025. godinu predstavlja jednu od obveza koje je Republika Hrvatska preuzela u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. - 2026., u okviru reformskih mjera 10 i 11, a predviđeno rasterećenje gospodarstva iznosi 364,09 milijuna eura.

Izračun ušteda na samo određenim komponentama prikazan je u nastavku.

PROCJENA UŠTEDA (ADMINISTRATIVNOG RASTEREĆENJA) ZA PODUZETNIKE		
1.	Ukidanje Izvješća o obavljenim donacijama hrane (DON-H)	15.083,70
2.	Ukidanje Knjige izlaznih računa (I-RA)	8.250.119,79
3.	Ukidanje Posebne evidencije o prodanim dobrima kupcima u okviru putničkog prometa (PDV-F)	75.576,46
4.	Ukidanje Prijave o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze (PPO)	3.541.353,32
5.	Ukidanje Posebne evidencije o primljenim računima (U-RA)	60.757.944,50
6.	Automatizacija postupka slanja računa računovodstvenom servisu	14.466.177,26
7.	Zamjena papirnate arhive računa - earhivom	3.242.149,97
8.	Promjene u postupku slanja i izdavanja računa	29.900.000,00
Ukupno (EUR)		120.248.405,00

Kako bi se ostvarilo daljnje administrativno rasterećenje te olakšavanje ispunjenja poreznih obveza Projektom Fiskalizacija 2.0 uspostavljena je FiskAplikacija za porezne obveznike. U FiskAplikaciji poreznim obveznicima omogućit će se:

- pregled fiskaliziranih podataka iz sustava fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji i fiskalizacije eRačuna
- uvid u informativnu prijavu PDV-a za određeno razdoblje oporezivanja i
- uvid u statuse računa (zaprmljen/naplaćen/odbijen)
- uvid u podatke o greškama
- uvid u ostale podatke iz Sustava za fiskalizaciju.

Također uvođenje obveze izdavanja eRačuna i dostavljanja podataka o obavljenim transakcijama omogućit će izjednačenje roka za predaju prijave PDV-a (Obrazac PDV) s rokom za plaćanje uskladbom propisa o PDV-u s ovim Prijedlogom zakona.

U provedbi Projekta Fiskalizacija 2.0 stvoreni su i preduvjeti za daljnje unaprjeđenje i ubrzavanje poslovanja poreznih obveznika na tržištu:

- uspostavom i održavanjem AMS-a Porezna uprava omogućuje poreznim obveznicima razmjenu i ostalih dokumenata digitalnim putem, a ne samo eRačuna,
- održavanjem Liste identifikatora poreznih obveznika Porezna uprava omogućuje dostupnost podataka i o poslovnim jedinicama poreznih obveznika što omogućuje daljnju racionalizaciju poslovanja,
- stvaranje preduvjeta za digitalno popunjavanje Zahtjeva za povrat PDV-a (Obrazac PDV-P) u putničkom prometu omogućit će olakšano evidentiranje i provjeru podataka za ostvarivanje prava na povrat PDV-a u putničkom prometu te
- održavanjem Javnog portala omogućava se stalna dostupnost podataka, ali i statistička razina podataka za potrebe praćenja ekonomskih politika.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona, u dijelu prilagodbe sustava Porezne uprave, stvaranja platforme za razmjenu eRačuna te za uspostavu aplikacija MIKROeRAČUN i FiskAplikacija sredstva su osigurana Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021.-2026. odnosno mjerom C2.3. R3-I14 Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem eRačuna s integriranom e-arhivom i aktivnim poreznim knjigovodstva. Sredstva potrebna za održavanje samog sustava nakon što se isti pusti u produkciju osigurat će su u okviru planiranih limita proračuna Ministarstva financija, Porezne uprave.

PRIJEDLOG ZAKONA O FISKALIZACIJI

DIO PRVI

TEMELJNE ODREDBE

Opća odredba

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se fiskalizacija računa u krajnjoj potrošnji, izdavanje i fiskalizacija elektroničkog računa (u daljnjem tekstu: eRačun) u poslovanju poreznih obveznika te fiskalizacija eRačuna izdanih u skladu s propisom o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.

Pojmovi

Članak 2.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. **Adresar metapodatkovnih servisa** (u daljnjem tekstu: „AMS“) je adresar kojim upravlja Ministarstvo financija, Porezna uprava (u daljnjem tekstu: „Porezna uprava“) u kojem su sadržani identifikatori i pripadajući metapodatkovni servisi poreznih obveznika, a kojim se omogućava dostupnost podatka o adresi primatelja eRačuna.

2. **Aplikacija za fiskalizaciju i eIzvjешtavanje** (u daljnjem tekstu: „FiskAplikacija“) je aplikacija Porezne uprave kojom se obveznicima primjene ovoga Zakona omogućuje pregled fiskaliziranih podataka, upravljanje ovlaštenjima za razmjenu eRačuna i fiskalizaciju, uvid u statuse računa, uvid u informativno ispunjenu prijavu poreza na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) za određeno razdoblje oporezivanja te unos podataka za potrebe fiskalizacije i eIzvjешtavanja. Pristup ovoj aplikaciji i upravljanje ovlaštenjima omogućeno je putem Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava i sustava eOvlaštenja.

3. **digitalni certifikat** je certifikat, izdan od strane pružatelja usluge povjerenja / kvalificiranih pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj, koji se koristi za potpisivanje fiskalizacijskih poruka i pri razmjeni eRačuna za potpisivanje poruka u kojoj se šalje eRačun

4. **besplatna aplikacija** za izdavanje, zaprimanje i fiskalizaciju eRačuna (u daljnjem tekstu: „MIKROeRAČUN“) je aplikacija Porezne uprave koja je namijenjena određenoj skupini primatelja eRačuna za razmjenu eRačuna i fiskalizaciju istih pod uvjetima propisanim ovim Zakonom. Pristup ovoj aplikaciji i upravljanje ovlaštenjima omogućeno je putem Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava i sustava eOvlaštenja.

5. **Centralni sustav Porezne uprave za fiskalizaciju i eIzvjешtavanje** (u daljnjem tekstu: „Sustav za fiskalizaciju“) je sustav Porezne uprave koji zaprima, kontrolira i obrađuje podatke iz fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji, fiskalizacije eRačuna i eIzvjешtavanja.

6. **eIzvjestavanje** je postupak kojim se u Sustav za fiskalizaciju dostavljaju podaci o određenim isporukama u skladu s odredbama ovoga Zakona te podaci o odbijanju i naplati eRačuna.

7. **elementi računa u krajnjoj potrošnji** (u daljnjem tekstu: „elementi računa“) jesu: osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: „OIB“) obveznika fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji, datum i vrijeme, broj računa, oznaka je li obveznik fiskalizacije računa u sustavu PDV-a, iznos računa razvrstan po poreznoj stopi (zbrojni iznos naknade i poreza, iznos oslobođenja), način plaćanja, OIB operatera i Zaštitni kod izdavatelja.

8. **eRačun** je račun koji je izdan, poslan i zaprimljen u strukturiranom elektroničkom obliku, a koji omogućuje njegovu automatsku i elektroničku obradu.

9. **EU norma** je EU norma 16931-1:2017 kao i Tehnička specifikacija osnovne uporabe eRačuna s proširenjima koju izdaje Porezna uprava, a koja opisuje način primjene i proširenja EU norme 16931-1:2017 i njezinih ispravaka, izmjena i dopuna (u daljnjem tekstu: „EU norma“).

10. **fiskalizacija eRačuna** je postupak kojim se u Sustav za fiskalizaciju dostavljaju propisani podaci iz eRačuna, a koji obuhvaća fiskalizaciju izdavanja i zaprimanja eRačuna.

11. **fiskalizacija prodaje putem samoposlužnih uređaja** je postupak kojim se u Sustav za fiskalizaciju dostavljaju podaci o prodaji robe ili usluge koja se ostvaruje kao promet u krajnjoj potrošnji putem samoposlužnih uređaja neovisno postoji li obveza izdavanja računa prema posebnom propisu.

12. **fiskalizacija računa u krajnjoj potrošnji** (u daljnjem tekstu: „fiskalizacija računa“) je postupak kojim se u Sustav za fiskalizaciju dostavljaju podaci iz računa te provedba ostalih mjera koje provode obveznici fiskalizacije računa, kako bi se omogućio efikasan nadzor ostvarenog prometa u krajnjoj potrošnji.

13. **identifikator poreznog obveznika** u razmjeni eRačuna je OIB ili bilo koji identifikator u skladu s EU normom.

14. **informacijski posrednik** je pravna ili fizička osoba kojoj je dodijeljen OIB i koja uslužno pruža usluge izdavanja i primanja eRačuna i pratećih isprava drugima i fiskalizacije eRačuna, a može pružati usluge eIzvjestavanja i/ili metapodatkovnih servisa drugima.

15. **izdavatelj eRačuna** je

a) porezni obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu i upisan je u registar obveznika PDV-a

b) obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak i obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit, koji nije upisan u registar obveznika PDV-a, a ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu

c) tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika

koji ima obvezu izdavanja eRačuna te provedbu fiskalizacije eRačuna.

16. **Javni portal Porezne uprave** (u daljnjem tekstu: „Javni portal“) je portal na kojem Porezna uprava omogućava javnu dostupnost podataka za potrebe provedbe ovoga Zakona i to: Listu identifikatora poreznih obveznika, Popis informacijskih posrednika te statističke izvještaje o podacima iz fiskalizacije.

17. **Jedinstveni identifikator računa** je alfanumerički zapis kojeg programski generira Porezna uprava, iz određenog seta podataka dostavljenih elementa računa, za koji se koristi kratica - JIR.

18. **Lista identifikatora poreznih obveznika** je lista kojoj se pristupa putem poveznice na Javnom portalu Porezne uprave, a sadrži podatke o primateljima eRačuna dostavljene web servisom putem metapodatkovnog servisa kako bi obveznici mogli razmijeniti eRačun.

19. **Metapodatkovni servis** (u daljnjem tekstu: „MPS“) je mrežna komponenta informacijskog posrednika koja omogućava objavu identifikatora poreznih obveznika primatelja eRačuna u AMS, pruža podatak o krajnjoj adresi primatelja eRačuna i podatak o poreznom obvezniku prema Listi identifikatora poreznih obveznika.

20. **nagrada za dobro obavljenju uslugu** (u daljnjem tekstu: „napojnica“) je ostvaren primitak primljen od strane trećih osoba, prema odredbama propisa o porezu na dohodak.

21. **obveznik fiskalizacije računa** je

a) obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak te

b) obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit.

22. **popis informacijskih posrednika** je popis informacijskih posrednika kojima je izdana potvrda o sukladnosti, a koji Porezna uprava objavljuje na Javnom portalu.

23. **Portal za testiranje sukladnosti rješenja za razmjenu i fiskalizaciju eRačuna** (u daljnjem tekstu: „Portal za testiranje sukladnosti“) je portal putem kojega se testira sukladnost pristupnih točaka, a kojem se može pristupiti preko sustava ePorezna ili direktnim pristupom portalu putem Nacionalnog identifikacijskog i autentifikacijskog sustava i sustava eOvlaštenja.

24. **primatelj eRačuna** je

a) porezni obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu i upisan u registar obveznika PDV-a

b) obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak i obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit, koji nije upisan u registar obveznika PDV-a, a ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu

c) tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su upisani u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika

koji ima obvezu zaprimanja eRačuna te provedbu fiskalizacije eRačuna.

25. **pristupna točka** je porezni obveznik ili informacijski posrednik koji ispunjava sve tehničke uvjete za razmjenu eRačuna i/ili fiskalizaciju eRačuna i/ili eIzvještavanje i/ili uslugu MPS-a.

26. **promet u krajnjoj potrošnji** je izdavanje računa od strane obveznika fiskalizacije računa prema građanima odnosno potrošačima naplaćen gotovinom, karticama, transakcijskim računom i na ostale načine, ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.

27. **poslovni prostor** je svaki zatvoreni ili otvoreni prostor, svaki samoposlužni uređaj i svako pokretno mjesto kao što je kombi i dostavno vozilo koje služi za obavljanje djelatnosti isporuke dobara te obavljanje usluga. Za potrebe provedbe fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji zasebnim poslovnim prostorom može se smatrati dio ili više dijelova jednog poslovnog prostora u kojima se obavlja različita djelatnost. Poslovnim prostorom smatra se i prostor koji obveznik fiskalizacije računa radi potrebe obavljanja djelatnosti koristi samo povremeno ili privremeno za potrebe održavanja sajмова, seminara ili provedbu sličnih djelatnosti. Za djelatnosti koje se obavljaju na terenu obveznik fiskalizacije računa samostalno određuje potrebu zasebnog vođenja pokretnog poslovnog prostora ovisno o prirodi posla.

28. **QR kod** je dvodimenzionalni kod koji sadrži zapis određenog seta podataka propisanih odredbama ovoga Zakona.

29. **računom** se smatra račun izdan u krajnjoj potrošnji.

30. **razmjena eRačuna** obuhvaća izdavanje eRačuna i zaprimanje eRačuna.

31. **Statistička klasifikacija** jest organizirani skup određenih, iscrpnih i međusobno isključivih kategorija koje se pridružuju specifičnoj varijabli snimljenoj u nekome statističkom istraživanju ili administrativnoj bazi. Kategorije su opisane nazivima i šiframa, imaju određenu stabilnost i normativni status te se smatraju važećima tijekom određenog razdoblja. Koristi se za prikupljanje, obradu i diseminaciju statističkih podataka. U eRačunu i fiskalizacijskom setu podataka, a za potrebe ovoga Zakona koristi se važeći statistički standard Klasifikacija proizvoda po djelatnostima – KPD (u daljnjem tekstu: „KPD“).

32. **status eRačuna** je podatak kojim će se izdavatelju eRačuna omogućiti uvid je li račun zaprimljen i/ili odbijen od primatelja eRačuna i primatelju eRačuna uvid je li izdavatelj eRačuna iskazao podatak o naplati.

33. **testiranje sukladnosti** je provjera dosljednosti, cjelovitosti i ispravnosti sustava u odnosu na razmjenu eRačuna, provedbu fiskalizacije eRačuna i objavu identifikatora u AMS-u a za potrebe primjene ovoga Zakona.

34. **tuzemna transakcija** je isporuka koju izdavatelj eRačuna obavlja primatelju eRačuna i koja podliježe oporezivanju hrvatskim PDV-om, neovisno je li oslobođena ili oporeziva PDV-om

te svaki predujam primljen od primatelja eRačuna prije obavljene isporuke, pod uvjetom da su izdavatelj i primatelj eRačuna porezni obveznici sa sjedištem ili prebivalištem u Republici Hrvatskoj.

35. **Zaštitni kod izdavatelja** obveznika fiskalizacije računa je alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije računa i izdanog računa za koji se koristi kratica ZKI.

(2) Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI

FISKALIZACIJA RAČUNA

POGLAVLJE I.

OBVEZA FISKALIZACIJE RAČUNA

Opća odredba o obvezi fiskalizacije računa

Članak 3.

Obveznik fiskalizacije računa iz članka 2. stavka 1. točke 21. ovoga Zakona provodi fiskalizaciju računa prema odredbama ovoga Zakona.

Izuzeće od obveze fiskalizacije računa

Članak 4.

Iznimno od članka 3. ovoga Zakona obveznik fiskalizacije računa nije u obvezi provoditi fiskalizaciju računa za ostvarene promete u sljedećim djelatnostima:

1. priređivanje lutrijskih igara, igara kladenja, igara u kasinima i na automatima za igre na sreću i zabavu te zaprimanje uplata za sudjelovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama
2. prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na vlastitom obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu izravno krajnjem potrošaču u proizvodnim objektima seljačkih ili obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te prodaja vlastitih poljoprivrednih proizvoda na štandovima i klupama na tržnicama na malo, na štandovima i klupama izvan tržnica na malo i otvorenim prostorima
3. prodaja karata ili žetona za komunalni linijski prijevoz putnika u javnom prometu sukladno odlukama jedinica lokalne samouprave te prodaja karata ili žetona u zračnom, željezničkom i linijskom obalnom pomorskom prometu
4. naplata cestarine

5. punjenje naftnim derivatima aviona na avioservisima
6. prodaja proizvoda i/ili usluga u poštanskom prometu
7. pružanje bankovnih usluga i usluga osiguranja
8. poslovi koje obavlja središnji depozitorij vrijednosnih papira i središnja druga ugovorna strana
9. ostvareni prometi evidentirani preko mjernih instrumenata za potrošnju električne energije, plina, vode, javne komunikacijske usluge i slično od energetske, komunalne, elektroničke komunikacije i drugih pravnih osoba
10. provođenje zdravstvene zaštite što obuhvaća sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite do pune cijene zdravstvene usluge, kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izdavanje lijekova na recept
11. veterinarska djelatnost, provođenja mjera kontrole bolesti životinja propisanih Naredbom o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju, koju krajem godine za narednu godinu donosi ministar nadležan za poslove poljoprivrede, a koje se provode izvan veterinarske ambulante (na terenu) te se dokumentiraju posebnim evidencijama i izvješćima
12. prodaja robe u zrakoplovima na letovima te
13. provedba ovrhe na novčanim sredstvima koja se provodi temeljem posebnog propisa.

Obveza fiskalizacije računa različitih djelatnosti

Članak 5.

Ako obveznik fiskalizacije računa ostvaruje promet od različitih djelatnosti, izuzet je od obveze fiskalizacije računa samo za djelatnosti taksativno propisane člankom 4. ovoga Zakona.

Opseg provedbe fiskalizacije računa

Članak 6.

Obveznici fiskalizacije računa dužni su provoditi fiskalizaciju računa propisanu ovim dijelom Zakona za sve djelatnosti, osim za ostvarene promete u djelatnostima iz članka 4. ovoga Zakona.

POGLAVLJE II.

ODREDBE O RAČUNU

Sadržaj računa

Članak 7.

(1) Za potrebe provedbe fiskalizacije računa, osim podataka propisanih propisima koji uređuju obvezu izdavanja računa, račun mora sadržavati podatke:

1. vrijeme izdavanja (sat i minuta)
2. oznaku operatera
3. oznaku načina plaćanja računa – novčanice, kartica, transakcijski račun, ostalo
4. Jedinstveni identifikator računa
5. Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije računa i
6. QR kod.

(2) Obveznici fiskalizacije računa dužni su na računu iskazati točne i potpune podatke propisane stavkom 1. ovoga članka.

Oznaka operatera

Članak 8.

(1) Oznakom operatera iz članka 7. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona smatra se oznaka osobe koja je izdala račun.

(2) Oznaka operatera iskazuje se na računu, a obveznik fiskalizacije računa dužan je oznaku operatera povezati s OIB-om te osobe u internom aktu koji predložuje za potrebe poreznog nadzora.

(3) OIB operatera iz stavka 2. ovoga članka obveznik fiskalizacije računa dostavlja u Sustav za fiskalizaciju kao element računa, kod provedbe fiskalizacije računa.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, kao OIB operatera može se dostaviti OIB obveznika fiskalizacije računa ako se radi o djelatnostima fizičkih osoba, o izdavanju računa putem samonaplatnih uređaja te u ostalim slučajevima u kojima nije moguće dostaviti OIB operatera iz stavka 2. ovoga članka.

Slijednost računa

Članak 9.

(1) Broj računa, koji je prema odredbama posebnih propisa sastavni dio računa, obveznici fiskalizacije računa dužni su iskazati u polju broj računa u tri dijela:

1. numerički broj računa
2. oznaka poslovnog prostora i
3. broj uređaja za izdavanje računa.

(2) Numerički broj računa iz stavka 1. točke 1. ovoga članka mora slijediti neprekinuti numerički redoslijed, bez praznina, po svakom poslovnom prostoru ili po uređaju za izdavanje računa u poslovnom prostoru.

(3) Pravila slijednosti numeričkih brojeva računa, popis poslovnih prostora i dodijeljene oznake poslovnih prostora te način određivanja broja uređaja za izdavanje računa obveznik fiskalizacije računa dužan je odrediti internim aktom, koji predložuje za potrebe poreznog nadzora.

(4) Neprekinuti numerički redoslijed svake kalendarske godine odnosno u svakom poreznom razdoblju može krenuti od bilo kojeg broja, po svakom poslovnom prostoru, odnosno po uređaju za izdavanje računa u poslovnom prostoru uz poštivanje pravila slijednosti iz ovoga članka Zakona.

POGLAVLJE III.

CERTIFIKAT OBVEZNIKA FISKALIZACIJE RAČUNA

Digitalni certifikat

Članak 10.

Obveznik fiskalizacije računa dužan je radi provedbe fiskalizacije računa koristiti digitalni certifikat koji se u postupku fiskalizacije računa koristi za elektroničko potpisivanje elemenata računa uz obavezan OIB obveznika fiskalizacije prilikom elektroničke razmjene podataka.

Podaci o obveznicima fiskalizacije računa

Članak 11.

Porezna uprava vodi podatke o obveznicima fiskalizacije računa, a prema podacima o korištenju digitalnih certifikata kod provedbe fiskalizacije računa.

POGLAVLJE IV.**POSTUPAK FISKALIZACIJE RAČUNA****Jedinstveni identifikator računa****Članak 12.**

Radi provedbe fiskalizacije računa, kada se izdaju računi koji se ostvaruju prometom u krajnjoj potrošnji, obveznik fiskalizacije računa dužan je izdavati račune koji sadrže Jedinstveni identifikator računa prema članku 15. ovoga Zakona.

Izdavanje računa putem elektroničkih uređaja za izdavanje računa**Članak 13.**

(1) Obveznik fiskalizacije računa dužan je izdavati račune putem elektroničkih uređaja za izdavanje računa.

(2) Elektronički uređaji za izdavanje računa iz stavka 1. ovoga članka moraju omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje elemenata računa te omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka sa Sustavom za fiskalizaciju.

Programsko rješenje za fiskalizaciju računa**Članak 14.**

(1) Obveznik fiskalizacije računa radi provedbe fiskalizacije računa prema članku 13. ovoga Zakona dužan je koristiti programsko rješenje koje omogućava postupanje u skladu s odredbama ovoga Zakona, odnosno programsko rješenje koje će onemogućiti postupke kojima se izbjegava fiskalizacija računa.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka, programskim rješenjem koje omogućava izbjegavanje fiskalizacije računa osobito će se smatrati programsko rješenje koje ima mogućnost promjene stavaka u već izdanom računu.

(3) Obveznik fiskalizacije računa te proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja odgovorni su za ispravnost programskog rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Obveznik fiskalizacije računa može testirati fiskalizaciju računa na način koji to omogućuje Porezna uprava.

Izdavanje računa koji sadrži Jedinostveni identifikator računa

Članak 15.

- (1) Obveznik fiskalizacije računa prilikom izdavanja svakog računa za promet u krajnjoj potrošnji, elektronički potpisuje elemente računa te ih dostavlja u Sustav za fiskalizaciju putem uspostavljene elektroničke veze.
- (2) Sustav za fiskalizaciju provjerava jesu li dostavljeni svi propisani elementi računa te jesu li potpisani ispravnim digitalnim certifikatom.
- (3) Ako su kumulativno ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, Sustav za fiskalizaciju dostavljanim elementima računa iz stavka 1. ovoga članka određuje Jedinostveni identifikator računa te isti vraća obvezniku fiskalizacije računa putem uspostavljene elektroničke veze.
- (4) Ako na temelju uvjeta iz stavka 3. ovoga članka Sustav za fiskalizaciju ne može odrediti Jedinostveni identifikator računa, vraća obvezniku fiskalizacije računa poruku o odbijanju određivanja Jedinostvenog identifikatora računa putem uspostavljene elektroničke veze.
- (5) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, Jedinostveni identifikator računa te Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije računa, uz ostale obvezne podatke propisane člankom 7. ovoga Zakona, ispisuju se na računu za promet u krajnjoj potrošnji, prilikom ispisa računa iz elektroničkog uređaja za izdavanje računa.
- (6) U slučaju primjene članka 39. stavka 1. ovoga Zakona uz elemente računa iz stavka 1. ovoga članka obveznik fiskalizacije računa u Sustav za fiskalizaciju dostavlja OIB primatelja računa.

Dostavljanje podataka o poslovnim prostorima

Članak 16.

- (1) Obveznik fiskalizacije računa dužan je u Sustav za fiskalizaciju dostaviti podatke o svim poslovnim prostorima u kojima se izdaju računi za promet u krajnjoj potrošnji na način propisan stavcima od 3. do 10. ovoga članka.
- (2) Podatak o poslovnim prostorima iz stavka 1. ovoga članka sadrži:
 1. OIB
 2. oznaku poslovnog prostora
 3. adresu poslovnog prostora
 4. tip poslovnog prostora
 5. vrstu djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru
 6. radno vrijeme i radne dane

7. datum otvaranja poslovnog prostora

8. datum zatvaranja poslovnog prostora

9. status poslovnog prostora.

(3) Oznaka poslovnog prostora iz stavka 2. točke 2. ovoga članka mora biti označena na isti način kao što će se navoditi na samom računu u dijelu broja računa – oznaka poslovnog prostora, propisanog u članku 9. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona.

(4) Kao tip poslovnog prostora iz stavka 2. točke 4. ovoga članka navodit će se način poslovanja internetska trgovina, pokretna trgovina i slično, ako se djelatnost obavlja na terenu ili ako se radi o povremenim mjestima obavljanja djelatnosti.

(5) Podatak o vrsti djelatnosti koja se obavlja u poslovnom prostoru iz stavka 2. točke 5. ovoga članka dostavlja se prema važećem šifarniku koji sadrži nacionalnu klasifikaciju djelatnosti.

(6) Podatak o datumu zatvaranja poslovnog prostora iz stavka 2. točke 8. ovoga članka dostavlja se ako se poslovni prostor privremeno ili trajno zatvara.

(7) Podaci iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju se elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna (u daljnjem tekstu: sustav ePorezna).

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka podaci o radnom vremenu i radnim danima mogu se dostaviti putem uspostavljene elektroničke veze uz primjenu digitalnih certifikata iz članka 10. ovoga Zakona.

(9) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obveznik fiskalizacije računa dostavlja po pojedinom poslovnom prostoru na način propisan stavkom 7. ovoga članka, s početkom obveze fiskalizacije računa, a prije početka izdavanja računa.

(10) Ako se promijene podaci sadržani u stavku 2. ovoga članka po pojedinom poslovnom prostoru, a osobito ako se u nekom poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati ili obveznik fiskalizacije računa počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, ili ako promijeni djelatnost koju obavlja u poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije računa dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka dostaviti podatke o promjenama na način propisan stavkom 7. ovoga članka.

Dostava podataka o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja

Članak 17.

(1) Obveznici fiskalizacije računa dužni su u Sustav za fiskalizaciju na način propisan člankom 16. stavkom 7. ovoga Zakona dostaviti podatak o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Podatak o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja iz stavka 1. ovoga članka obavezno sadrži OIB proizvođača i/ili održavatelja programskog rješenja.

(3) Ako obveznik fiskalizacije računa nema podatak o OIB-u proizvođača i/ili održavatelju programskog rješenja jer se radi o stranoj fizičkoj ili pravnoj osobi bez OIB-a, dostavlja podatke proizvođača i/ili održavatelja programskog rješenja koji obavezno moraju sadržavati ime i prezime/naziv, adresu, oznaku države i identifikacijski broj strane fizičke ili pravne osobe iz države u kojoj ista ima poslovni nastan.

POGLAVLJE V.

FISKALIZACIJA PRODAJE PUTEM SAMOPOSLUŽNIH UREĐAJA

Postupak fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja

Članak 18.

(1) Radi provedbe postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja, obveznik fiskalizacije računa dužan je fiskalizirati svaku prodaju u trenutku prodaje dostavom podataka o prodaji u Sustav za fiskalizaciju.

(2) Radi provedbe postupka iz stavka 1. ovoga članka, obveznik fiskalizacije računa dužan je dostaviti podatak o svakom samoposlužnom uređaju u kojem će se ostvarivati promet u krajnjoj potrošnji.

(3) Na prijavu podataka o svakom samoposlužnom uređaju odgovarajuće se primjenjuju odredbe o dostavi podataka o poslovnim prostorima u Sustav za fiskalizaciju propisane člankom 16. ovoga Zakona.

Programsko rješenje za fiskalizaciju prodaje putem samoposlužnih uređaja

Članak 19.

(1) Obveznik fiskalizacije računa radi provedbe fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja prema članku 18. ovoga Zakona dužan je omogućiti korištenje programskog rješenja za elektroničko potpisivanje poruka o prodaji te omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka sa Sustavom za fiskalizaciju.

(2) Na korištenje programskog rješenja te razmjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članaka 14. i 15. ovoga Zakona.

POGLAVLJE VI.

DOSTAVA PODATAKA O NAPOJNICI

Postupak dostave podataka o napojnici

Članak 20.

- (1) Obveznik fiskalizacije računa kod kojeg je ostvarena napojnica dostavlja podatak o napojnici u Sustav za fiskalizaciju putem uspostavljene elektroničke veze.
- (2) Podatak iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se na način i u rokovima koji su propisani člancima 14. i 15. ovoga Zakona.
- (3) Obveznik fiskalizacije računa iz stavka 1. ovoga članka u evidencijama i knjigovodstvenim ispravama osigurava podatak o napojnicama.
- (4) Ako je napojnica iz stavka 1. ovoga članka ostvarena naplatom različitom od novčanica i kartica, ista se evidentira u Sustavu za fiskalizaciju u trenutku kada se naplata računa evidentira u knjigovodstvenim evidencijama obveznika fiskalizacije.

POGLAVLJE VII.

POSEBNE ODREDBE

Nemogućnost izdavanja računa koji sadrži Jedinствeni identifikator računa

Članak 21.

- (1) Iznimno od članka 12. stavka 1. ovoga Zakona, u slučaju prekida uspostavljene veze iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, obveznik fiskalizacije računa dužan je izdavati račune sa sadržajem propisanim člankom 7. ovoga Zakona, bez podataka o Jedinствenom identifikatoru računa.
- (2) Obveznik fiskalizacije računa dužan je u roku od dva radna dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, uspostaviti elektroničku vezu te dostaviti elemente svih izdanih računa iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Za račune izdane prema stavku 1. ovoga članka smatra se da je ispravno proveden postupak fiskalizacije računa ako se postupi u roku propisanom stavkom 2. ovoga članka.
- (4) Kako bi postupanje na način propisan stavcima 1. do 3. ovoga članka bilo iznimka, obveznik fiskalizacije računa dužan je osigurati softversku i hardversku podršku koja omogućuje pravovremenu razmjenu odnosno dostavu podataka u Sustav za fiskalizaciju.
- (5) Obveznik fiskalizacije računa odgovoran je za utvrđivanje odgovarajuće propusnosti mreže, a koju utvrđuje samostalno, na temelju broja poruka u sekundi u trenutku najvećeg opterećenja.
- (6) Sustav za fiskalizaciju će svim dostavljenim elementima računa iz stavka 2. ovoga članka

odrediti Jedinstveni identifikator računa te ga dostaviti obvezniku fiskalizacije računa kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih elemenata računa.

Prestanak rada elektroničkog uređaja za izdavanje računa prilagođenog za provedbu fiskalizacije

Članak 22.

(1) Ako dođe do potpunog prestanka rada elektroničkog uređaja za izdavanje računa iz članka 13. ovoga Zakona, obveznik fiskalizacije računa dužan je izdavati račune koji moraju biti uvezani u knjigu računa u skladu sa stavcima 2. do 7. ovoga članka.

(2) Uvezanu knjigu računa iz stavka 1. ovoga članka, prije početka upotrebe obveznik fiskalizacije računa dužan je ovjeriti podnošenjem zahtjeva putem sustava ePorezna.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, obveznik fiskalizacije računa obavezan je u roku od pet radnih dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada elektroničkog uređaja za izdavanje računa, uspostaviti rad elektroničkog uređaja na način propisan člankom 13. ovoga Zakona.

(4) U roku iz stavka 3. ovoga članka obveznik fiskalizacije računa dužan je u Sustav za fiskalizaciju dostaviti sve elemente računa za izdane račune, putem uspostavljene elektroničke veze.

(5) Sustav za fiskalizaciju će svim dostavljenim elementima računa iz stavka 4. ovoga članka odrediti Jedinstveni identifikator računa te ga dostaviti obvezniku fiskalizacije računa kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih elemenata računa.

(6) Obveznik fiskalizacije računa dužan je na kopijama ispostavljenih računa iz stavka 1. ovoga članka dopisati podatak o dobivenom Jedinstvenom identifikatoru računa odmah po zaprimanju.

(7) Na način propisan stavcima 1. do 6. ovoga članka postupa se i u slučaju potrebe zamjene opreme za uspostavu veze, nemogućnosti uspostave veze za koju je odgovoran pružatelj veze ili drugog objektivnog razloga neovisnog o volji obveznika fiskalizacije računa.

Provedba postupka fiskalizacije računa na područjima na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka

Članak 23.

(1) Ako obveznik fiskalizacije računa obavlja djelatnost ili dio djelatnosti u poslovnom prostoru koji se nalazi na području na kojem nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka sa Sustavom za fiskalizaciju, obveznik fiskalizacije računa za taj dio djelatnosti postupak fiskalizacije računa provodi izdavanjem računa iz uvezane knjige računa, sve dok se ne ostvari mogućnost veze.

(2) Nemogućnost uspostave veze za razmjenu podataka obveznik fiskalizacije računa dokazuje potvrdom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti s rokom važenja od godine dana.

Storniranje računa

Članak 24.

(1) Sve obveze propisane odredbama ovoga Zakona za izdavanje računa na odgovarajući način primjenjuju se i kod izdavanja računa za storniranje računa odnosno kod računa u kojima se iskazuje djelomični ili cjeloviti povrat robe ili usluga.

(2) Ako se po storniranju računa izvršava povrat plaćenih iznosa, moguće je provesti postupak fiskalizacije računa i po računima s iskazanim negativnim predznakom.

Obavijest o računu

Članak 25.

Obveznik fiskalizacije računa dužan je u poslovnom prostoru (zatvorenom) na svakom elektroničkom uređaju za izdavanje računa ili drugom vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži račun.

Obveza zadržavanja računa

Članak 26.

(1) Kupac te svaki primatelj računa dužan je posjedovati račun na papiru ili u drugom obliku nakon izlaska iz poslovnog prostora.

(2) Kupac je dužan na zahtjev ovlaštene osobe, službenika Porezne uprave i Ministarstva financija, Carinske uprave (u daljnjem tekstu: „Carinske uprave“) pokazati račun.

Obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja

Članak 27.

Iznimno od članka 25. ovoga Zakona, obveznik fiskalizacije računa koji provodi postupak fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja dužan je na svakom samoposlužnom uređaju istaknuti obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja.

Provjera računa

Članak 28.

- (1) Kupci odnosno svi primatelji računa za promet u krajnjoj potrošnji, za koje je izvršen postupak fiskalizacije računa, mogu provjeriti je li njihov račun prijavljen u Sustav za fiskalizaciju u roku od 30 dana od dana izdavanja računa.
- (2) Provjera se obavlja upitom na web servis dostupan na internetskoj stranici Porezne uprave.
- (3) Račune izdane u slučajevima iz članaka 22. i 23. ovoga Zakona kupci, odnosno primatelji računa mogu radi provjere dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

Izdavanje pratećih dokumenata prije računa

Članak 29.

Ako iz bilo kojeg poslovnog razloga obveznik fiskalizacije računa prije izdavanja računa izdaje dokument na kojem navodi podatke o plaćanju, dužan je na njemu istaknuti »OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN«.

POGLAVLJE VIII.

ODREDBE O PLAĆANJU GOTOVIM NOVCEM IZMEĐU OBVEZNIKA FISKALIZACIJE RAČUNA

Plaćanja između obveznika fiskalizacije računa gotovim novcem

Članak 30.

- (1) Gotovim novcem, u smislu ovoga članka, smatraju se novčanice eura i kovani novac eura i centa.
- (2) Plaćanje gotovim novcem jest izravna predaja gotovog novca između sudionika u plaćanju, uplata gotovog novca na račun i isplata gotovog novca s računa.
- (3) Obveznik fiskalizacije računa može plaćati gotovim novcem drugom obvezniku fiskalizacije računa, ako drugačije nije propisano posebnim zakonom:
 1. za nabavu proizvoda i usluga do iznosa od 700,00 eura po jednom računu
 2. za potrebe opskrbe ovlaštenih mjenjača gotovim novcem.
- (4) Obveznik fiskalizacije računa može plaćati gotovim novcem građanima, osim za namjene koje se, prema propisima koji uređuju porez na dohodak, plaćaju putem računa građanina.
- (5) Svaku isplatu gotovog novca građanima obveznik fiskalizacije računa je dužan evidentirati prema propisima prema kojima vodi poslovne knjige.

(6) Obveznik fiskalizacije računa je dužan gotov novac, iznad visine određenog blagajničkog maksimuma temeljem članka 31. ovoga Zakona, primljen tijekom dana po bilo kojoj osnovi, osim napojnice iz članka 20. ovoga Zakona, uplatiti na svoj račun otvoren kod banke istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana.

(7) Obveznik fiskalizacije računa, koji na računima u banci ima oznaku blokade radi neizvršenih osnova za plaćanje u Očevidniku redoslijeda za plaćanje, ne može plaćati gotovim novcem i/ili zadržati gotov novac.

(8) Obveznik fiskalizacije računa iz stavka 7. ovoga članka dužan je primljeni gotov novac uplatiti na svoj račun za redovno poslovanje u banci odmah, a najkasnije idući radni dan.

Blagajnički maksimum

Članak 31.

Obveznik fiskalizacije računa, osim obveznika iz članka 30. stavka 8. ovoga Zakona, može zadržati gotov novac na kraju radnog dana do visine blagajničkog maksimuma.

POGLAVLJE IX.

PODZAKONSKI PROPIS

Sadržaj podzakonskog propisa

Članak 32.

Ministar financija pravilnikom propisuje:

- duljinu i tip zapisa za Jedinostveni identifikator računa iz članka 7. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona
- duljinu i tip zapisa za Zaštitni kod izdavatelja iz članka 7. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona
- načine generiranja i obvezne podatke koje sadrži zapis QR koda te tip zapisa za QR kod iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona
- upute o digitalnim certifikatima iz članka 10. ovoga Zakona
- podatke o obveznicima fiskalizacije, a prema podacima o korištenju digitalnih certifikata iz članka 11. ovoga Zakona
- način testiranja fiskalizacije računa iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona
- oblik i strukturu poruka s obveznim elementima računa te način razmjene podataka između obveznika fiskalizacije računa i Sustava za fiskalizaciju iz članka 15. ovoga Zakona
- sadržaj podataka te način dostavljanja podataka o poslovnim prostorima iz članka 16. ovoga Zakona
- sadržaj te postupak ovjere uvezane knjige računa iz članka 22. ovoga Zakona
- postupak dokazivanja u slučajevima nemogućnosti uspostave veze za razmjenu podataka iz članka 23. ovoga Zakona
- izgled i sadržaj obavijesti o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži račun iz članka 25. ovoga Zakona

- sadržaj obavijesti o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih aparata iz članka 27. ovoga Zakona
- upute o načinima provjere izdanih računa putem servisa Porezne uprave upitom na web servis iz članka 28. ovoga Zakona
- visinu iznosa blagajničkog maksimuma prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika iz članka 31. ovoga Zakona
- protokole i sigurnosne mehanizme za razmjenu poruka, centralni i pojedinačni model za fiskalizaciju, standardne poruke o greškama, kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka za potrebe provedbe postupka fiskalizacije računa iz članka 15. ovoga Zakona, provedbe postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja iz članka 18. ovoga Zakona i dostave podataka o napojnicama iz članka 20. ovoga Zakona.

DIO TREĆI

IZDAVANJE I FISKALIZACIJA ERAČUNA U POSLOVANJU

POREZNIH OBVEZNIKA

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Opća odredba o eRačunu

Članak 33.

(1) Na odredbe o eRačunu i postupanju s eRačunima iz ovoga dijela Zakona na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje izdavanje eRačuna u javnoj nabavi.

(2) Odredbe ovoga dijela Zakona ne primjenjuju se na isporuke dobara ili usluga koji proizlaze iz nabave i izvršenja ugovora koji su zaštićeni propisanim stupnjem tajnosti ili koji moraju uključivati posebne sigurnosne mjere u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Vjerodostojnost eRačuna

Članak 34.

(1) eRačun izdan prema odredbama ovoga Zakona smatra se vjerodostojnom ispravom.

(2) Vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost eRačuna treba se osigurati od trenutka izdavanja eRačuna do kraja razdoblja za pohranu eRačuna.

Rokovi čuvanja eRačuna

Članak 35.

(1) Porezni obveznik čuva izdane i zaprimljene eRačune u izvornom obliku u roku od šest godina od isteka godine u kojoj su eRačuni izdani, pod uvjetom da je za iste proveo postupak fiskalizacije eRačuna.

(2) Nakon proteka roka iz stavka 1. ovoga članka, podaci iz Sustava za fiskalizaciju sadržani u člancima 48., 51., 52. i 53. ovoga Zakona, čuvaju se u Poreznoj upravi u skladu s rokom propisanim posebnim propisom kojim se uređuje računovodstvo.

(3) Porezna uprava može učiniti dostupnim podatke iz stavka 2. ovoga članka na zahtjev nadležnog tijela kada za to postoji pravna osnova propisana posebnim propisom i na zahtjev poreznog obveznika, sukladno obvezi čuvanja porezne tajne propisane zakonom kojim se uređuje opći porezni postupak.

POGLAVLJE II.

eRAČUN

Elementi eRačuna

Članak 36.

Svaki eRačun mora biti u skladu s EU normom.

Razmjena eRačuna

Članak 37.

(1) Razmjena eRačuna obavlja se putem pristupnih točaka.

(2) Pristupna točka obvezna je omogućiti sigurnu razmjenu podataka između izdavatelja i primatelja eRačuna na način da osigurava standardizirane formate, protokole i interoperabilnost između različitih sustava.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka eRačuni se mogu razmjenjivati drugim tehnologijama i procedurama, uz poštivanje odredbi ovoga Zakona i osiguravanje vjerodostojnosti podrijetla, cjelovitosti sadržaja i čitljivosti od izdavanja do kraja razdoblja čuvanja eRačuna.

Obveza izdavanja eRačuna

Članak 38.

(1) Izdavatelj eRačuna dužan je izdati eRačun za tuzemne transakcije koje obavlja primatelju eRačuna, osim ako je izuzet od obveze izdavanja računa prema posebnom zakonu.

(2) Prilikom razmjene eRačuna identitet pristupne točke dokazuje se putem digitalnih certifikata uz obavezan OIB s kojim se potpisuje poruka čiji je sadržaj eRačun.

Izuzeće od obveze izdavanja eRačuna

Članak 39.

(1) Iznimno od članka 38. ovoga Zakona od obveze izdavanja eRačuna i fiskalizacije eRačuna može biti izuzeta transakcija koja se plaća gotovinom ili karticom i za koju je izdan račun i proveden postupak fiskalizacije računa prema članku 15. ovoga Zakona.

(2) U slučaju primjene postupka iz stavka 1. ovoga članka ne može se izdati i fiskalizirati eRačun.

Nemogućnost izdavanja eRačuna

Članak 40.

(1) Izdavatelj eRačuna ne odgovara za neizdavanje eRačuna, ako se eRačun ne može izdati primatelju računa radi nedostupnosti identifikatora u AMS-u.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka može se izdati račun u papirnatom obliku, a u Sustav za fiskalizaciju se dostavljaju podaci putem postupka elzvjestavanja iz članka 51. ovoga Zakona.

Obveza zaprimanja eRačuna

Članak 41.

Primatelj eRačuna dužan je zaprimiti eRačun, na način propisan člankom 37. ovoga Zakona.

KPD

Članak 42.

(1) KPD koja je obvezujuća za primjenu u skladu s odredbama ovoga Zakona održava Državni zavod za statistiku.

(2) Obveznici primjene ovoga Zakona dužni su podatak o stavci robe i usluge u eRačunu povezati s ispravnom klasifikacijskom oznakom iz KPD-a i istu iskazati u eRačunu s najmanje šest znamenki.

Ponovno slanje eRačuna

Članak 43.

(1) U slučaju kada se ispravlja podatak na eRačunu koji ne utječe na obračun poreza, eRačun se može u istom razdoblju oporezivanja izdati pod istim brojem uz obavezno navođenje podatka „indikator kopije računa“.

(2) Ispravljeni eRačun obveznici fiskalizacije eRačuna dužni su fiskalizirati odmah po provedenom slanju i zaprimanju.

POGLAVLJE III.

OBJAVA IDENTIFIKATORA U AMS-U

Postupak objave identifikatora u AMS-u

Članak 44.

(1) Primatelj eRačuna dužan je, prije početka zaprimanja eRačuna, dostaviti podatak o identifikatoru poreznog obveznika putem kojeg će se pronaći njegova krajnja adresa za zaprimanje eRačuna.

(2) Podatke iz stavka 1. ovoga članka MPS dostavlja web servisom u AMS.

(3) U slučaju da primatelj eRačuna koristi usluge informacijskog posrednika, podatak o identifikatoru iz stavka 1. ovoga članka postaje javno dostupan nakon potvrde primatelja eRačuna kroz FiskAplikaciju.

(4) Svaku promjenu podataka unutar AMS-a primatelj eRačuna dužan je odmah po nastaloj promjeni dostaviti u AMS.

Dohvat podataka iz AMS-a

Članak 45.

(1) Podatak o krajnjoj adresi za zaprimanje eRačuna dohvaća se preko AMS-a kojem upit postavlja izdavatelj računa uz identifikator primatelja eRačuna.

(2) Podatak o krajnjoj adresi za zaprimanje eRačuna u posjedu je pripadajućeg MPS-a.

Lista identifikatora poreznih obveznika

Članak 46.

(1) Porezni obveznik dobrovoljno odlučuje o dostavi svojih podataka za objavu na Listi identifikatora poreznih obveznika.

(2) Podaci koji se javno objavljuju na Listi iz stavka 1. ovoga članka su OIB, naziv, adresa primatelja eRačuna, identifikator primatelja eRačuna, naziv informacijskog posrednika, identifikator informacijskog posrednika, naziv, adresa i kontakt poslovne jedinice.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka porezni obveznik dostavlja MPS-om.

POGLAVLJE IV.

FISKALIZACIJA eRAČUNA

Obveza fiskalizacije

Članak 47.

Obvezu fiskalizacije eRačuna izdavatelj eRačuna i primatelj eRačuna dužni su provoditi za svaki izdani i zaprimljeni eRačun.

Podaci za fiskalizaciju eRačuna

Članak 48.

(1) Obveznik fiskalizacije eRačuna iz članka 47. ovoga Zakona dužan je dostaviti u Sustav za fiskalizaciju podatke o:

1. datumu izdavanja računa
2. broju računa
3. datumu dospijeca plaćanja
4. izdavatelju računa
5. primatelju računa
6. količini, vrsti isporučenih dobara, odnosno količini ili opsegu obavljenih usluga, uključujući KPD, osim u slučaju računa za predujam
7. datumu isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datumu primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i razlikuje se od datuma izdavanja računa
8. poreznoj osnovici za svaku poreznu stopu ili izuzeće, jediničnoj cijeni bez PDV-a i svim popustima ili rabatima ako nisu uključeni u jediničnu cijenu
9. stopi PDV-a
10. iznosu PDV-a koji treba platiti, osim ako se primjenjuje poseban postupak u smislu propisa o PDV-u za koji je taj podatak isključen

11. broju i datumu prvobitnog računa, ako se izdaje račun, isprava ili obavijest što ga mijenja, i izričito i nedvojbeno se na njega odnosi i
12. broju bankovnog računa ili virtualnom broju računa izdavatelja eRačuna ili bilo kojem drugom identifikatoru koji nedvosmisleno identificira eRačun izdavatelja za plaćanje.

(2) Napomene sadržane u eRačunu bitne za obračun PDV-a prema propisu o PDV-u dostavljaju se kao podatak u xml shemi prema EU normi.

(3) Fiskalizaciju eRačuna za izdani eRačun izdavatelj eRačuna dužan je provoditi odvojeno od postupka razmjene eRačuna u trenutku izdavanja eRačuna, a u slučaju samoizdavanja računa najkasnije pet radnih dana nakon što je eRačun izdan.

(4) Fiskalizaciju eRačuna za primljeni eRačun primatelj eRačuna dužan je provoditi odvojeno od postupka razmjene eRačuna najkasnije pet radnih dana od primitka eRačuna.

(5) Na podatak o broju računa iz stavka 1. ovoga članka te na podatak o oznaci operatera i poslovnom prostoru izdavatelj eRačuna koji je obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak te obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit, neovisno je li upisan u registar obveznika PDV-a ili nije, dužan je odgovarajuće primijeniti pravila u skladu s člancima 8. i 9. ovoga Zakona.

(6) Izdavatelj i primatelj eRačuna dužni su radi provedbe fiskalizacije eRačuna za potpisivanje fiskalizacijske poruke koristiti digitalni certifikat koji u svojoj strukturi sadrži OIB osobe koja je ovlaštena dostaviti fiskalizacijsku poruku.

Nemogućnost fiskalizacije

Članak 49.

(1) Iznimno od članka 48. ovoga Zakona, ako zbog tehničkih razloga ili prekida internetskih veza nije moguća fiskalizacija eRačuna obveznici fiskalizacije dužni su najkasnije u roku od pet radnih dana, računajući od dana kada je došlo do tehničke nemogućnosti ili prekida internetske veze, provesti postupak fiskalizacije eRačuna.

(2) Obveznici primjene fiskalizacije eRačuna dužni su osigurati zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu eRačuna i fiskalizaciju eRačuna.

POGLAVLJE V.

SUSTAV eIZVJEŠTAVANJA

Postupak eIzvjestavanja

Članak 50.

Izdavatelj eRačuna i primatelj eRačuna za provedbu postupka eIzvjешtavanja mogu koristiti:

1. web servis
2. uslugu informacijskog posrednika
3. FiskAplikaciju.

Isporuке o kojima se izvještava

Članak 51.

(1) Izdavatelj eRačuna dužan je putem eIzvjешtavanja dostaviti podatke za isporuke za koje nije bilo moguće izdati eRačun u smislu članka 40. ovoga Zakona ako se radi o trgovačkom društvu ili obrtniku ili nositelju slobodnog zanimanja kao primateljima računa.

(2) Obveznik izvještavanja iz stavka 1. ovoga članka Sustavu za fiskalizaciju dostavlja podatke propisane člankom 48. stavkom 1. ovoga Zakona.

(3) Obveznici izvještavanja iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju Sustavu za fiskalizaciju propisane podatke u rokovima propisanim člankom 48. stavkom 3. ovoga Zakona.

Podaci o odbijanju eRačuna

Članak 52.

(1) Primatelj eRačuna dužan je u Sustav za fiskalizaciju do 20-og dana u mjesecu za prethodni mjesec, dostaviti podatke o eRačunima za koje je izvršio odbijanje u prethodnom mjesecu.

(2) Prema stavku 1. ovoga članka primatelj eRačuna dostavlja podatke o:

1. datumu izdavanja eRačuna
2. broju eRačuna
3. OIB-u izdavatelja i primatelja eRačuna
4. datumu odbijanja i
5. razlogu odbijanja.

(3) Dostavom podatka o odbijanju eRačuna, smatra se da je primatelj eRačuna dostavio izjavu da neće koristiti pravo na pretporez po tom eRačunu.

(4) Izdavatelj eRačuna može stornirati odbijeni eRačun i izdati novi eRačun, ako je primjenjivo.

Podaci o naplati eRačuna

Članak 53.

(1) Izdavatelj eRačuna dužan je u Sustav za fiskalizaciju do 20-og dana u mjesecu za prethodni mjesec, dostaviti podatke o eRačunima za koju je izvršena naplata u prethodnom mjesecu.

(2) Podaci o naplati prema ovom članku dostavljaju se i za račune iz članka 51. ovoga Zakona.

(3) Prema stavku 1. ovoga članka izdavatelj eRačuna dostavlja podatke o:

1. datumu izdavanja eRačuna
2. broju eRačuna
3. OIB-u izdavatelja eRačuna
4. iznosu i načinu plaćanja i
5. datumu naplate.

POGLAVLJE VI. ODREDBE O APLIKACIJI MIKROeRAČUN

Aplikacija MIKROeRAČUN

Članak 54.

Aplikacija MIKROeRAČUN omogućava izdavanje, zaprimanje i pohranu eRačuna, kao i fiskalizaciju izdanih i zaprimljenih eRačuna.

Pravo korištenja aplikacije MIKROeRAČUN

Članak 55.

(1) Pravo na korištenje aplikacije iz članka 54. ovoga Zakona imaju izdavatelj i primatelj eRačuna pod uvjetom da su korisnici sustava ePorezna, nisu upisani u registar obveznika PDV-a prema propisu o PDV-u i pod uvjetom da nisu obveznici primjene propisa o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi kao javni naručitelji.

(2) Porezni obveznik iz stavka 1. ovoga članka koji želi koristiti aplikaciju MIKROeRAČUN dužan je prihvatiti opće uvjete korištenja aplikacije.

Uvjeti korištenja aplikacije MIKROeRAČUN

Članak 56.

(1) Korištenje aplikacije MIKROeRAČUN se ne naplaćuje.

(2) Nakon proteka roka čuvanja eRačuna iz članka 35. ovoga Zakona porezni obveznik može preuzeti izdane i zaprimljene eRačune, koji se na njega odnose, u xml obliku i svim prilogima razmijenjenim uz eRačun.

(3) Iznimno od stavka 2. ovog članka u slučaju iz članka 57. ovoga Zakona porezni obveznik može preuzeti izdane i zaprimljene eRačune koji se na njega odnose prestankom korištenja aplikacije MIKROeRAČUN.

Prestanak prava na korištenje aplikacije MIKROeRAČUN

Članak 57.

(1) Ako se porezni obveznik više ne smatra osobom iz članka 55. stavka 1. ovoga Zakona prestaje mu pravo korištenja aplikacije od 1. siječnja nakon isteka godine u kojoj više ne ispunjava uvjete za korištenje aplikacije MIKROeRAČUN.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznik dužan je prije početka obveze zaprimanja eRačuna u AMS dostaviti podatke o svojoj pristupnoj točki.

POGLAVLJE VII.

INFORMACIJSKI POSREDNIK

Obveze i odgovornost

Članak 58.

(1) Informacijski posrednik odgovara za ispravnost programskog rješenja kojeg nudi za potrebe primjene ovoga Zakona.

(2) Za ispravno izdavanje i zaprimanje eRačuna i fiskalizaciju eRačuna kao i eIzvjestavanje odgovara porezni obveznik.

(3) Porezna uprava se smatra informacijskim posrednikom koji izrađuje i osigurava funkcioniranje aplikacije iz članka 54. ovoga Zakona te u tom dijelu postupi u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(4) O međusobnim pravima i obvezama obveznici postupanja po ovom Zakonu i informacijski posrednici sklapaju ugovore.

(5) Sklapanje ugovora iz stavka 4. ovoga članka nije obavezno u smislu članka 54. ovoga Zakona, a Porezna uprava će objaviti opće uvjete pod kojima će se koristiti aplikacija MIKROeRAČUN.

Uvjeti za obavljanje poslova informacijskog posrednika

Članak 59.

(1) Poslove informacijskog posrednika za potrebe ovoga Zakona mogu obavljati osobe koje dostave dokumentaciju propisanu člankom 61. ovoga Zakona i uspješno provedu testiranje sukladnosti ishodom završnog izvješća.

(2) Informacijskim posrednicima koji ispunje uvjete propisane stavkom 1. ovoga članka, Porezna uprava izdaje potvrdu o sukladnosti.

(3) Porezna uprava objavit će na Javnom portalu Popis informacijskih posrednika kojima je izdana potvrda o sukladnosti.

(4) Popis iz stavka 3. ovoga članka sadrži naziv informacijskog posrednika, OIB te opseg usluga za potrebe primjene ovoga Zakona koje može pružiti obveznicima razmjene eRačuna, fiskalizacije eRačuna i eIzvjешtavanja.

Testiranje sukladnosti

Članak 60.

Testiranje sukladnosti informacijskog posrednika i drugih obveznika po ovom Zakonu obavlja se putem Portala za testiranje sukladnosti.

Dokumentacija potrebna za obavljanje poslova informacijskog posrednika

Članak 61.

Informacijski posrednik prije nego što pristupi završnom testiranju sukladnosti iz članka 60. ovoga Zakona mora dostaviti Poreznoj upravi sljedeću dokumentaciju:

1. dokument u kojem su detaljno navedena sredstva implementirana u osiguravanje sigurnosti osobnih podataka u skladu s člankom 32. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)
2. najnoviju verziju Certifikata za ISO/IEC 27001 u trenutku podnošenja dokumentacije
3. izjavu kojom se obvezuje upravljati svojim sustavom informacija iz Europske unije i kako bi se osiguralo da nema prijenosa podataka izvan Europske unije i
4. izjavu u kojoj navodi opseg usluga koje pruža za potrebe provedbe ovoga Zakona.

Praćenje ispunjenja uvjeta

Članak 62.

(1) Informacijski posrednik dužan je nakon isteka valjanosti Certifikata za ISO/IEC 27001, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 60 dana, Poreznoj upravi dostaviti najnoviju verziju certifikata.

(2) Informacijskog posrednika koji to ne učini po proteku roka iz stavka 1. ovoga članka, Porezna uprava će brisati s Popisa informacijskih posrednika radi prestanka ispunjava uvjeta propisanih ovih Zakonom.

(3) Porezna uprava će obavijestiti obveznike primjene ovoga Zakona koji su s informacijskim posrednikom sklopili ugovor iz članka 58. stavka 4. ovoga Zakona da je isti brisan s Popisa informacijskih posrednika.

(4) Informacijski posrednik koji je prema stavku 2. ovoga članka brisan s Popisa informacijskih posrednika, a želi dalje obavljati poslove prema odredbama ovog Zakona mora ispuniti uvjete propisane člankom 59. ovoga Zakona te dostaviti dokumentaciju iz članka 61. ovoga Zakona.

Obveze pristupne točke koja nije informacijski posrednik

Članak 63.

(1) Pristupna točka koja nije informacijski posrednik pristupa testu sukladnosti bez obveze prethodne dostave dokumentacije iz članka 61. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od članka 60. ovoga Zakona, testom sukladnosti testirat će se pristupna točka iz stavka 1. ovoga članka za sposobnost izdavanja i zaprimanja eRačuna i komunikaciju MPS-a.

(3) Pristupna točka iz stavka 1. ovoga članka koja je prošla testiranje sukladnosti dobiva potvrdu o sukladnosti i ne objavljuje se na popisu informacijskih posrednika.

POGLAVLJE VIII.

PODZAKONSKI PROPIS

Sadržaj podzakonskog propisa

Članak 64.

Ministar financija pravilnikom propisuje:

- način korištenja podataka iz članka 35. ovoga Zakona
- način razmjene podataka između izdavatelja i primatelja eRačuna iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona
- korištenje digitalnih certifikata iz članaka 38. i 48. ovoga Zakona
- način primjene klasifikacije iz članka 42. ovoga Zakona
- standardne poruke o greškama kao i protokole o postupanju u slučaju grešaka za potrebe provedbe fiskalizacije eRačuna iz članka 48. ovoga Zakona i za potrebe elzvjestavanja iz članaka 51., 52. i 53. ovoga Zakona
- opće uvjete poslovanja aplikacije MIKROeRAČUN iz članaka 55. i 58. ovoga Zakona
- način testiranja sukladnosti informacijskog posrednika iz članka 60. ovoga Zakona i

- način testiranja sukladnosti pristupne točke koja nije informacijski posrednik iz članka 63. ovoga Zakona.

DIO ČETVRTI

ZAJEDNIČKE ODREDBE

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Nadzor

Članak 65.

(1) Nadzor nad provedbom fiskalizacije računa iz drugog dijela ovoga Zakona obavljaju Porezna uprava i Carinska uprava.

(2) Nadzor nad izdavanjem i fiskalizacijom eRačuna iz trećeg dijela ovoga Zakona osim u slučajevima iz stavka 3. ovoga članka obavlja Porezna uprava.

(3) Provjeru usklađenosti informacijskog posrednika s odredbama propisa o kibernetičkoj sigurnosti obavlja nadležno tijelo prema propisu koji uređuje kibernetičku sigurnost.

Zabrana obavljanja djelatnosti

Članak 66.

Ako se tijekom nadzora iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da obveznik fiskalizacije ne provodi postupak fiskalizacije računa sukladno članku 15. stavku 1. i članku 18. stavku 1. ovoga Zakona poreznom obvezniku može se rješenjem privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pečačenjem do uklanjanja razloga zbog kojih je zabrana izrečena, a najdulje osam dana od dana izdavanja rješenja.

Sigurnost, korištenje podataka i pristup podacima

Članak 67.

Porezna uprava obvezuje se unaprijeđivati, standardizirati i certificirati sustave za fiskalizaciju i upravljanje sustavima sukladno najvišim standardima na području zaštite podataka.

Pristup podacima poreznih obveznika

Članak 68.

(1) Porezna uprava pruža obveznicima primjene ovoga Zakona pristup u FiskAplikaciju.

(2) FiskAplikacija omogućava:

1. pregled podataka iz fiskalizacije računa i fiskalizacije eRačuna
2. uvid u status eRačuna (zaprimljen/naplaćen/odbijen)
3. uvid u podatke o greškama i
4. uvid u ostale podatke iz Sustava za fiskalizaciju.

Postupovne odredbe

Članak 69.

Na postupanje koje nije uređeno odredbama ovoga Zakona, a odnosi se na Poreznu upravu i Carinsku upravu, primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje opći porezni postupak.

POGLAVLJE II.

ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Prekršajni postupak

Članak 70.

Prekršajni postupak zbog povreda odredbi ovoga Zakona u prvom stupnju provodi nadležno prekršajno tijelo Porezne uprave odnosno Carinske uprave.

Najteži prekršaji

Članak 71.

(1) Novčanom kaznom u iznosu u iznosu od 3.980,00 do 66.360,00 eura kaznit će se pravna osoba:

1. proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja ako programsko rješenje iz članaka 14. i 19. ovoga Zakona omogućava postupke kojima se izbjegava provedba fiskalizacije računa (članak 14. stavak 1.) ili provedba fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja (članak 19. stavak 1.)

2. obveznik fiskalizacije ako prije izdavanja računa izdaje dokument na kojem navodi podatke o plaćanju, a na kojem vidno ne piše »OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN« (članak 29.)

3. ako ne izda eRačun i/ili ne zaprima eRačun te ako ne provodi fiskalizaciju izdanog i zaprimljenog eRačuna (članak 38. stavak 1., članak 41. i članak 47.)

4. informacijski posrednik ako programsko rješenje koje nudi za potrebe primjene ovoga Zakona nije ispravno (članak 58. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 3.980,00 do 39.810,00 eura kaznit će se fizička osoba obrtnik ili fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 660,00 do 6.630,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Teži prekršaji

Članak 72.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 66.360,00 eura kaznit će se pravna osoba ako:

1. ne provodi fiskalizaciju računa za sve djelatnosti (članak 6.)

2. izdaje račune ili dokumente koji ne sadrže Zakonom propisane podatke ili izdaje račune koji ne sadrže točne i potpune podatke (članak 7. stavci 1. i 2., članak 12. i članak 29.)

3. ne koristi digitalni certifikat radi provedbe fiskalizacije računa (članak 10.)

4. izdaje račune koji ne sadrže Jedinstveni identifikator računa (članak 12.)

5. ne izdaje račune putem elektroničkog uređaja za izdavanje računa (članak 13.)

6. ne fiskalizira svaku prodaju putem samoposlužnih uređaja u trenutku prodaje (članak 18. stavak 1.)

7. ne osigura zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu podataka u Sustav za fiskalizaciju (članak 21. stavak 4.)

8. iznos primljene gotovine ne položi na račun (članak 30. stavci 6., 7. i 8.)

9. ne fiskalizira eRačun na propisani način i u propisanim rokovima (članak 48. stavci 1., 3. i 4.)

10. ne osigura zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu eRačuna i fiskalizaciju eRačuna (članak 49. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 1.320,00 do 39.810,00 eura za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 6.630,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj pravna osoba u novčanom iznosu od 3.500,00 do 80.000,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 45.000,00 eura, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 8.000,00 eura.

Lakši prekršaji

Članak 73.

(1) Novčanom kaznom u iznosu u iznosu od 1.320,00 do 26.540,00 eura kaznit će se pravna osoba ako:

1. za potrebe dostave elemenata računa ne poveže oznaku operatera s OIB-om osobe te ne dostavi OIB operatera u Sustav za fiskalizaciju (članak 8. stavci 2. i 3.)
2. ne osigura izdavanje brojeva računa na način propisan odredbama ovoga Zakona (članak 9. stavak 1.)
3. ne odredi i/ili ne predoči interni akt (članak 9. stavak 3.)
4. ne dostavi podatak o OIB-u primatelja računa u Sustav za fiskalizaciju kada provodi postupak fiskalizacije računa (članak 15. stavak 6.)
5. ne dostavi podatak o poslovnim prostorima ili ne dostavi potpune podatke (članak 16. stavci 1. i 2. i članak 18. stavak 2.)
6. ne dostavi podatak o proizvođaču i/ili održavatelju programskog rješenja (članak 17. stavak 1.)
7. ne dostavi podatak o napojnici (članak 20. stavak 1.)
8. u roku od dva radna dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, ne uspostavi elektroničku vezu te ne dostavi sve izdane račune (članak 21. stavak 2.)
9. izdaje račune iz uvezane knjige računa koju nije prije početka uporabe ovjerio podnošenjem zahtjeva putem sustava ePorezna (članak 22. stavak 2.)
10. u roku od pet radnih dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, ne uspostavi rad naplatnog uređaja te ne dostavi izdane račune (članak 22. stavci 3. i 4.)
11. na kopijama ispostavljenih računa iz uvezane knjige računa ne dopiše ili ne dopiše pravodobno podatak o dobivenom Jedinstvenom identifikatoru računa (članak 22. stavak 6.)

12. ne dokaže nemogućnost uspostave veze za razmjenu podataka potvrdom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (članak 23. stavak 2.)

13. kod izvršavanja storno računa ne postupa sukladno odredbama za izdavanje računa (članak 24.)

14. ne istakne obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži račun u poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju ili drugom vidnom mjestu (članak 25.)

15. ne istakne obavijest o fiskalizaciji prodaje putem samoposlužnih uređaja na samoposlužnom uređaju (članak 27.)

16. plaća gotovim novcem suprotno odredbi članka 30. stavka 3. ovoga Zakona

17. ne čuva eRačun u propisanom roku (članak 35. stavak 1.)

18. ne povezuje podatke o stavci proizvoda iz eRačuna s ispravnom klasifikacijskom oznakom iz klasifikacije (članak 42. stavak 2.)

19. ne dostavi identifikator u AMS (članak 44. stavak 1.)

20. ne dostavi podatke o promjeni informacijskog posrednika, njegovih podataka ili prestanku postojanja informacijskog posrednika u AMS (članak 44. stavak 4.)

21. ne provede ili ne provede u propisanom roku postupak fiskalizacije eRačuna (članak 49. stavka 1.)

22. ne izvijesti ili ne izvijesti u propisanim rokovima o isporukama o kojima se izvještava (članak 51.)

23. ne dostavi podatke o odbijanju eRačuna ili ne dostavi u propisanom roku (članak 52. stavci 1. i 2.)

24. ne dostavi podatke o naplati eRačuna ili ne dostavi u propisanom roku (članak 53.).

(2) Novčanom kaznom od 660,00 do 13.270,00 eura za prekršaj iz stavka 1. točke 1. do 5. i 7. do 14. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost.

(3) Novčanom kaznom od 260,00 do 2.650,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Za ponovljeni prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj pravna osoba u novčanom iznosu od 2.500,00 do 35.000,00 eura, fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 20.000,00 eura, a odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 4.000,00 eura.

(5) Novčanom kaznom od 30,00 do 260,00 eura kaznit će se kupac te svaki primatelj računa koji ne zadrži račun nakon izlaska iz poslovnog prostora ili ga ne pokaže na zahtjev nadzornog tijela (članak 26.).

DIO PETI

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Iznimke za početak primjene odredbi Zakona

Članak 74.

Porezna uprava će, nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, poreznim obveznicima iz članka 55. ovoga Zakona omogućiti da prihvaćanjem općih uvjeta korištenja iz članka 58. stavka 5. ovoga Zakona postanu korisnici aplikacije MIKROeRAČUN.

Primjena pojedinih akata

Članak 75.

(1) Obveznici fiskalizacije koji su donijeli interni akt prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) nisu dužni donijeti interni akt iz članka 9. prema odredbama ovoga Zakona osim ako je došlo do promjene podataka u internom aktu.

(2) Obveznici fiskalizacije koji su prijavili poslovne prostore i samoposlužne uređaje prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) nisu dužni ponovno izvršiti prijavu poslovnog prostora iz članka 16. ovoga Zakona i prijavu samposlužnih uređaja iz članka 18. ovoga Zakona osim ako je došlo do promjene podataka.

(3) Potvrda Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti izdana prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) vrijedi do isteka roka na koji je izdana.

(4) Obveznici fiskalizacije mogu uvezanu knjigu računa prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) prije početka upotrebe ovjeriti u nadležnoj ispostavi Porezne uprave najkasnije do 31. prosinca 2025.

(5) Obveznici fiskalizacije koji u poslovnom prostoru (zatvorenom) na svakom elektroničkom uređaju za izdavanje računa ili drugom vidnom mjestu imaju istaknutu obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) mogu zadržati postojeću obavijest.

Započeti postupci prema propisu

Članak 76.

(1) Postupci započeti prema odredbama Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) dovršavaju se prema odredbama toga Zakona.

Rokovi za donošenje podzakonskih propisa

Članak 77.

Ministar financija donijet će pravilnike iz članka 32. i 64. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu članka 32. i 64. ovoga Zakona.

Primjena podzakonskog propisa

Članak 78.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 32. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 1. do članka 41. i od članka 41.f. do članka 43. Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ br. 146/12., 46/17., 70/20., 1/21., 144/21., 125/22. i 1/24.).

Prestanak važenja propisa

Članak 79.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.).

Stupanje na snagu

Članak 80.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. rujna 2025., osim članka 2. stavka 1. točke 26. (u dijelu koji se odnosi na transakcijski račun), članka 20. stavka 4., članka 22. stavka 2., članka 30. stavaka 3., 6., 7. i 8., članka 33. do 43., članka 45., članka 47. do 57., članka 58. stavka 1., članka 64., članka 65. stavaka 2. i 3., članka 68., članka 71. stavka 1. točaka 3. i 4., članka 72. stavka 1. točaka 8. i 9., članka 73. stavka 1. točaka 16. do 24. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2026. te članka 2. stavka 1. točke 4. u dijelu koji se odnosi na izdavanje eRačuna putem aplikacije MIKROeRAČUN, članka 2. stavka 1. točke 15. podtočke b) i c) i članka 54. do 56. u dijelu koji se odnosi na izdavanje eRačuna putem aplikacije MIKROeRAČUN koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuju se područja koja se uređuju Zakonom o fiskalizaciji i to fiskalizacija računa u krajnjoj potrošnji, izdavanje i fiskalizacija elektroničkog računa u poslovanju poreznih obveznika i fiskalizacija eRačuna prema propisu o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.

Uz članak 2.

Ovim člankom definiraju se pojmovi korišteni u ovom Zakonu na način da se taksativno navode značenja pojmova.

Uz članke 3. do 6.

Člankom 3. propisuje se opća odredba o obvezi obveznika fiskalizacije računa propisanog člankom 2. stavkom 1. točkom 21. ovoga Zakona o provedbi fiskalizacije računa prema odredbama ovoga Zakona. Bitno je napomenuti kako se u ovom dijelu Zakona sve obveze fiskalizacije odnose isključivo na obveznike fiskalizacije računa koji posluju prema krajnjoj potrošnji odnosno u B2C segmentu neovisno o načinu plaćanja. Navedeno znači da se odredbe ovoga dijela Zakona ne primjenjuju na poslovanje u B2B segmentu. Nadalje, propisuju se izuzeća od obveze fiskalizacije računa za određene djelatnosti čiji se ostvareni prometi mogu učinkovito pratiti putem mjerljivih veličina (kao primjerice mjerenje potrošnje) ili na druge načine. Oslobođenja od obveze fiskalizacije temelje se na načinu obavljanja određene djelatnosti, stoga se radi o funkcijskim, a ne institucijskim oslobođenjima. Navedeno znači da se obveznik oslobađa od obveze fiskalizacije računa, ali samo za oslobođenu djelatnost. Propisano oslobođenje od obveze fiskalizacije računa znači da se u dijelu obavljanja oslobođene djelatnosti, porezni obveznik uopće ne smatra obveznikom fiskalizacije računa te stoga nije obavezan niti donijeti interni akt, niti uspostaviti način numeriranja računa, kao ni izvršiti prilagodbu sadržaja računa. Kako se oslobođenje od obveze fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji propisuje za djelatnosti, a obveznici fiskalizacije mogu obavljati više djelatnosti pa i neke oslobođene od obveze fiskalizacije člankom 5. propisuje se postupanje u tim slučajevima. Člankom 6. propisuje se obveza provedbe postupka fiskalizacije u krajnjoj potrošnji, za sve djelatnosti osim izuzeća navedenih u članku 4. ovoga Zakona.

Uz članke 7. do 9.

Sadržaj računa propisan je odredbama posebnih propisa i Općim poreznim zakonom. Radi efikasne provedbe fiskalizacije računa člankom 7. propisuje se obvezni dodatni sadržaj računa u krajnjoj potrošnji. Dodatnim sadržajem računa smatraju se podaci vrijeme izdavanja (sat i minuta), oznaka operatera, oznaka načina plaćanja računa (novčanice, kartica, transakcijski račun, ostalo), JIR, ZKI i QR kod. Člankom 8. dodatno se pojašnjavaju odredbe o oznaci operatera, kao oznaci osobe koja na elektroničkom uređaju za izdavanje računa izdaje račun. Na samom računu moguće je staviti određenu oznaku koju je, u obveznom internom aktu, obveznik fiskalizacije računa dužan povezati s OIB-om te osobe. Prilikom fiskalizacije računa

obveznik fiskalizacije računa u Sustav za fiskalizaciju dostavlja OIB operatera kao element računa. Na opisan način osigurava se dodatna mogućnost poreznog nadzora glede osoba zaposlenih kod obveznika fiskalizacije računa, posebice uspoređujući navedene podatke s podacima koji se još prikupljaju u postupku fiskalizacije kao što su: radni dani i radno vrijeme. Propisuju se i slučajevi kada će OIB operatera iskazan na računu biti identičan OIB-u izdavatelja računa. Člankom 9. propisuje se način konstrukcije broja računa kao obvezatnog sadržaja računa. Određuje se da numerički broj računa, mora slijediti neprekinuti numerički redoslijed i to bez praznina po svakom poslovnom prostoru ili uređaju za izdavanje računa u poslovnom prostoru ovisno o aktu obveznika fiskalizacije. Navedeno znači da obveznik fiskalizacije sam određuje načine slaganja numeričkog niza (po poslovnom prostoru ili uređaju za izdavanje računa), ali postupak mora biti jasno propisan obveznim internim aktom. Neprekinuti numerički redoslijed svake kalendarske godine odnosno u svakom poreznom razdoblju može krenuti od bilo kojeg broja, po svakom poslovnom prostoru, odnosno po uređaju za izdavanje računa u poslovnom prostoru uz poštivanje pravila slijednosti iz članka 9. Zakona.

Uz članke 10. i 11.

U svrhu provedbe postupka fiskalizacije računa člankom 10. propisuje se da je obveznik fiskalizacije računa dužan radi provedbe fiskalizacije računa koristiti digitalni certifikat izdan od strane pružatelja usluga povjerenja/pouzdanih pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj koji se u postupku fiskalizacije koristi za elektroničko potpisivanje elemenata računa uz obavezan OIB s kojim se potpisuje poruka čiji je sadržaj račun. U članku 11. propisuje se da Porezna uprava vodi podatke o obveznicima fiskalizacije računa, a prema podacima o korištenju digitalnih certifikata kod provedbe fiskalizacije računa.

Uz članke 12. do 14.

Člankom 12. propisuje se postupak fiskalizacije računa koji se prema odredbama ovoga Zakona provodi izdavanjem računa koji sadrži Jedinstveni identifikator računa. U tu svrhu člankom 13. obvezuju se obveznici fiskalizacije računa na izdavanje računa putem elektroničkih uređaja za izdavanje računa koji moraju omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje elemenata računa te omogućiti vezu (internet) za elektroničku razmjenu podataka sa Sustavom za fiskalizaciju. Člankom 14. propisuje se da su obveznici fiskalizacije računa dužni radi provedbe postupka fiskalizacije računa koristiti programsko rješenje koje je u skladu s odredbama ovoga Zakona odnosno programsko rješenje koje će onemogućiti postupke kojima se izbjegava postupak fiskalizacije računa u krajnjoj potrošnji. Jasno se definira da će se osobito smatrati programskim rješenjem koje omogućava izbjegavanje postupka fiskalizacije računa programsko rješenje koje ima mogućnost promjene stavaka u već izdanom računu, a što se odnosi na sve stavke računa koje su propisane ovim Zakonom i ostalim propisima o obveznom sadržaju računa. Obveznik fiskalizacije računa kao i proizvođač i/ili održavatelj programskog rješenja odgovorni su za ispravnost programskog rješenja.

Uz članak 15.

Propisuje se da obveznik fiskalizacije računa prilikom izdavanja svakog računa za promet u krajnjoj potrošnji elektronički potpisuje elemente računa te ih dostavlja u Sustav za fiskalizaciju putem uspostavljene elektroničke veze. Sustav za fiskalizaciju provjerava jesu li dostavljeni svi propisani elementi računa te jesu li potpisani ispravnim digitalnim certifikatom. Ako su kumulativno ispunjeni uvjeti (svi elementi računa i valjani digitalni potpis) Sustav za fiskalizaciju elementima računa određuje jedinstveni identifikator računa (JIR) te isti vraća obvezniku fiskalizacije računa putem uspostavljene elektroničke veze. Ova razmjena se izvršava u dijelovima sekundi te se omogućuje da se ispiše račun na kojem je ispisan JIR što znači da se ispisuje račun kojeg je ovjerio Sustav za fiskalizaciju. Ako nisu dostavljeni svi elementi računa ili nisu ispravno digitalno potpisani, Sustav za fiskalizaciju odbija određivanje JIR-a te takvu poruku vraća obvezniku fiskalizacije računa. Smisao ovjere računa dodjelom JIR-a je u činjenici da se stvara Jedinstveni identifikator računa putem kojeg svaki kupac može provjeriti je li porez, koji on plaća prodavatelju, već prijavljen Poreznoj upravi.

Uz članke 16. i 17.

Ovim člancima propisano je dostavljanje podataka o obvezniku fiskalizacije računa u Sustav fiskalizacije. Obveznik fiskalizacije računa je dužan dostaviti podatke o poslovnim prostorima i osobama koje su mu implementirale ili održavaju programsko rješenje. Navedene podatke obveznik fiskalizacije računa dostavlja elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave ePorezna s početkom obveze fiskalizacije, a prije početka dostave računa. Nadalje, propisuje se da obveznik fiskalizacije računa može podatke o radnom vremenu i radnim danima dostaviti putem uspostavljene elektroničke veze pri čemu se primjenjuju digitalni certifikati izdani od strane pružatelja usluga povjerenja/pouzdanih pružatelja usluga povjerenja u Republici Hrvatskoj koji se u postupku fiskalizacije koristi za elektroničko potpisivanje elemenata računa uz obavezan OIB s kojim se potpisuje poruka čiji je sadržaj račun.

Uz članke 18. i 19.

Ovim člancima se propisuje postupak fiskalizacije podatka o prodaji robe ili usluga putem samoposlužnih uređaja. Posebnost koja se javlja kod samoposlužnih uređaja proizlazi iz činjenice da oni u pravilu nisu u obvezi izdavati račune. Stoga se ovdje ne fiskaliziraju elementi računa već podatak o prodaji. Radi provedbe postupka fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja, kada se prodaja robe ili usluge ostvaruje prometom u krajnjoj potrošnji, obveznik fiskalizacije dužan je:

- omogućiti korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje poruka o prodaji te omogućiti vezu (Internet) za elektroničku razmjenu podataka sa Sustavom za fiskalizaciju
- dostaviti u Sustav za fiskalizaciju podatak o svakom samoposlužnom uređaju u kojem će se ostvarivati promet u krajnjoj potrošnji i
- fiskalizirati svaku prodaju u trenutku prodaje dostavom podataka o prodaji u Sustav za fiskalizaciju.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisuje se da obveznik fiskalizacije računa kod kojeg je ostvarena napojnica primljena od strane trećih osoba, uz fiskalizirani račun dostavlja u Sustav fiskalizacije putem uspostavljene elektroničke veze podatak o napojnici. Na predloženi način poduzetnicima koji u svom poslovanju uobičajeno mogu ostvarivati napojnice daje se mogućnost da napojnicu prijave u Sustav za fiskalizaciju. Samo prijavljena napojnica na način propisan ovim člankom u skladu s propisima o porezu na dohodak priznavat će se kao neoporezivi primitak do propisanih iznosa.

Uz članak 21.

U slučaju prekida uspostavljene elektroničke veze propisuje se da obveznik fiskalizacije izdaje račune sa sadržajem propisanim člankom 7. ovoga Zakona, bez podataka o Jedinstvenom identifikatoru računa. Određuje se rok (dva radna dana računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze) u kojem je obveznik fiskalizacije računa dužan uspostaviti elektroničku vezu te dostaviti sve elemente izdanih računa, a Sustav za fiskalizaciju će svim dostavljenim elementima računa odrediti Jedinstveni identifikator računa te ga dostaviti obvezniku fiskalizacije računa kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih elemenata računa, a sve putem naknadno uspostavljene elektroničke veze. Kako bi ovakvo postupanje bilo samo iznimka u poslovanju obveznika fiskalizacije računa, stavcima 4. i 5. naglašava se dužnost obveznika fiskalizacije računa da osigura zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se način na koji je obveznik fiskalizacije računa dužan postupiti u slučaju potpunog prestanka rada elektroničkog uređaja za izdavanje računa te se određuje da u tom slučaju izdaje račune koji moraju biti uvezani u knjigu računa koju prije početka rada ovjerava podnošenjem zahtjeva putem sustava ePorezna.

U navedenom slučaju obveznik fiskalizacije računa dužan je u roku od pet radnih dana (računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada elektroničkog uređaja za izdavanje računa) uspostaviti rad uređaja. U istom roku obveznik fiskalizacije računa dužan je dostaviti sve elemente izdanih računa i to putem uspostavljene elektroničke veze. Svim dostavljenim elementima računa Sustav za fiskalizaciju određuje Jedinstveni identifikator račun te ga dostavlja obvezniku fiskalizacije računa kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih elemenata računa, a obveznik fiskalizacije računa dužan je na ispostavljenim kopijama računa, uvezanim u knjigu računa, dopisati podatak o dobivenom Jedinstvenom identifikatoru računa i to odmah po zaprimanju.

Uz članak 23.

Za područja na kojima nije moguće uspostaviti vezu za razmjenu podataka, obveznici fiskalizacije računa za taj dio djelatnosti postupak fiskalizacije računa provodit će izdavanjem računa iz uvezane knjige računa. Međutim činjenicu nemogućnosti uspostave veze dokazuju potvrdom Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, s rokom važenja od godine dana.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuje se da se kod izdavanja računa za storniranje računa primjenjuju sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na izdavanje računa (sadržaj računa, broj računa).

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se da je obveznik fiskalizacije računa dužan u poslovnom prostoru na svakom elektroničkom uređaju za izdavanje računa ili drugom vidnom mjestu istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa te obvezi kupca da preuzme i zadrži račun.

Uz članak 26.

Ovim člankom propisuje se obveza kupcu te svakom primatelju računa da zadrži račun nakon izlaska iz poslovnog prostora te da na zahtjev ovlaštene osobe, službenika Porezne uprave i Carinske uprave pokaže račun. Sukladno navedenom kupac ili primatelj računa može zadržati račun odnosno na zahtjev ovlaštene osobe pokazati račun neovisno u kojem obliku je račun izdan (kao fizički račun ili račun koji je izdan u bilo kojem elektroničkom obliku).

Uz članak 27.

Ovim člankom propisuje se obveza obveznika fiskalizacije računa koji provodi postupak fiskalizacije prodaje putem samoposlužnih uređaja da na svakom samoposlužnom uređaju istakne obavijest o fiskalizaciji prodaje.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuje se način provjere računa od strane građana, provjerom je li njihov račun prijavljen u Sustav za fiskalizaciju upitom na web servis dostupan na Internet stranici Porezne uprave. Također je predviđena mogućnost da račune izdane u slučajevima iz članaka 22. i 23. ovoga Zakona, kupci odnosno primatelji računa radi provjere mogu dostaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se obveza obvezniku fiskalizacije računa da ako prije izdavanja računa izdaje dokument na kojem navodi podatke o plaćanju na istome ispisuje „OVO NIJE FISKALNI RAČUN“. Ovom obvezom želi se kupcima kao primateljima računa olakšati raspoznavanje izdanog računa od ostalih dokumenata koji se u postupku prodaje roba ili usluga izdaju prije samog izdavanja računa.

Uz članke 30. i 31.

Ovim člancima propisuje se mogućnost plaćanja gotovim novcem između obveznika fiskalizacije računa. Za potrebe ovih članaka gotovim novcem smatraju se plaćanja u novčanicama i kovanicama. Ograničava se mogućnost plaćanja na ovaj način između sudionika do iznosa od 700,00 eura po jednom računu. Također se propisuje i kada obveznici moraju prikupljeni novac položiti na račune otvorene u bankama. Propisivanje odredaba o blagajničkom maksimumu predstavlja izuzetno važne odredbe koje omogućavaju uspješnu provedbu postupka ovrhe.

Uz članak 32.

Ovim člankom se propisuje da će ministar financija pravilnikom propisati provođenje odredbi pojedinih članaka ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Ovim člankom upućuje se na supsidijarnu primjenu Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi naročito iz dijela II „Elektronički račun“ i dijela III „Postupanje s eRačunima“ jer je navedeni Zakon sveobuhvatno regulirao eRačun između poduzetnika i države u postupcima javne nabave. Daljnji razvoj eRačuna između poduzetnika počiva na istim osnovama te se dalje razrađuje odredbama ovoga Zakona. Odredbe Dijela trećeg ovoga Zakona ne primjenjuju se na isporuke dobara ili usluga koji proizlaze iz nabave i izvršenja ugovora koji su zaštićeni propisanim stupnjem tajnosti ili koji moraju uključivati posebne sigurnosne mjere u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se da se eRačun smatra vjerodostojnom ispravom prema trećima, te da vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost eRačuna treba osigurati od trenutka izdavanja eRačuna do kraja razdoblja za pohranu eRačuna. Isto se temelji na propisu o PDV-u koji propisuje da vjerodostojnost podrijetla, cjelovitost sadržaja i čitljivost računa mora biti osigurana od trenutka izdavanja do kraja razdoblja za pohranu računa. Vjerodostojnost podrijetla se osigurava na način da se može nedvojbeno utvrditi identitet izdavatelja računa, a cjelovitost sadržaja podrazumijeva da sadržaj računa nije izmijenjen do kraja razdoblja za pohranu računa.

Uz članak 35.

Rok čuvanja eRačuna usklađen je s općim zastarnim rokom od šest godina propisanim Općim poreznim zakonom. Propisano je da će se podaci dostavljeni u Sustav za fiskalizaciju čuvati unutar roka propisanog Zakonom o računovodstvu. Porezna uprava će omogućiti pristup podacima iz FiskAplikacije nadležnim tijelima ako za to postoji pravna osnova propisana posebnim propisom te u skladu s odredbom Općeg poreznog zakona o čuvanju porezne tajne.

Uz članak 36.

Svaki eRačun mora imati elemente iz EU norme 16931-1:2017. Hrvatske tehničke specifikacije, Tehničke specifikacije osnovne uporabe eRačuna s proširenjima odobrene od Europskog odbora za normizaciju (CEN) koja je standard za Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi.

Uz članak 37.

Propisuje se da se izdavanje i zaprimanje eRačuna obavlja putem pristupnih točaka (koju je ovaj Zakon definirao kao poreznog obveznika ili informacijskog posrednika koji ispunjava sve tehničke uvjete za razmjenu eRačuna i/ili fiskalizaciju i/ili izvijestavanje i/ili uslugu metapodatkovnih servisa). Osim pristupnih točaka, eRačuni mogu se izdavati i zaprimati i drugim tehnologijama i procedurama ako zadovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Prema odredbama ovoga članka eRačuni mogu se razmjenjivati drugim tehnologijama i procedurama kao primjerice:

- ERP sustava koji imaju ugrađene funkcionalnosti razmjene eRačuna
- Nacionalne platforme, kao što je Fina centralna platforma
- PEPPOL mreža
- Direktna integracija (EDI – Electronic Data Interchange) ili EDIFACT
- Web servisi ili API rješenja – porezni obveznici mogu razviti API rješenja za direktnu razmjenu podataka
- Cloud rješenja koja mogu obuhvaćati web aplikacije kroz koje se može odrađivati funkcionalnost razmjene eRačuna
- te bilo koja druga rješenja uz poštivanje odredbi ovoga Zakona i osiguravanje vjerodostojnosti podrijetla, cjelovitosti sadržaja i čitljivosti od izdavanja do kraja razdoblja čuvanja eRačuna prema propisu o PDV-u.

Dakle, način na koji će implementirati razvoj eRačuna za potrebe primjene ovoga Zakona nije ograničen na određeno zakonsko rješenje već dopušta različita rješenja uz uvjet da se radi o strukturiranom obliku razmjene eRačuna.

Uz članak 38.

Ovim člankom propisuje se obveza izdavanja eRačuna za tuzemne transakcije. Identifikacija izdavatelja eRačuna i njegovog informacijskog posrednika obavlja se putem digitalnih certifikata izdanih od strane pružatelja usluga povjerenja/pouzdanih pružatelja povjerenja u Republici Hrvatskoj uz obavezan OIB za identifikaciju pri izdavanju eRačuna.

Uz članak 39.

Kako u poslovanju poreznih obveznika već postoji praksa da se kod određene nabavke roba ili usluga izvršava plaćanje karticom i gotovinom (primjerice nabavka goriva ili kupnja sitnog materijala) ovim člankom omogućuje se iznimka od izdavanja eRačuna. Stoga se propisuje da se za račune koji se naplaćuju gotovinom ili karticom i za koje je izdan račun može fiskalizirati bilo prema članku 15. ovoga Zakona kao fiskalizacija računa bilo prema fiskalizaciji eRačuna, odnosno članku 48. ovoga Zakona. Bitno je naglasiti da se isti račun plaćen gotovinom i karticom u B2B segmentu ne fiskalizira dva puta. Na opisani način istovremeno se osigurava provedba samo jednog izvještajnog sustava u ovom slučaju fiskalizacija računa. Međutim u tom slučaju izdavatelji računa morat će nadograditi fiskalizacijsku poruku za račun podatkom o OIBu primatelja računa. Dakle, u slučaju da fiskalizira račun, osim podataka propisanih člankom 7. ovoga Zakona, račun mora sadržavati i podatak o OIB-u prema posebnom propisu.

Uz članak 40.

Ovim člankom isključuje se odgovornost izdavatelja eRačuna za neizdavanje eRačuna ako ne postoji dostupnost podatka o identifikatoru primatelja eRačuna. U takvim se slučajevima posljedično ne može zaprimiti takav račun jer nema primatelja koji je propustio dostaviti podatke u AMS. U tom slučaju obveza izdavanja računa izvršava se izdavanjem računa u papirnatom obliku, a podaci iz računa se dostavljaju u sustav eIzvještavanja u skladu s člankom 51. ovog Zakona.

Uz članak 41.

Propisuje se obveza zaprimanja eRačuna za definirane primatelje eRačuna.

Uz članak 42.

Ovim člankom propisuje se obveza izdavatelju eRačuna da svoje proizvode poveže s odgovarajućom statističkom klasifikacijom. Kao obvezna klasifikacija proizvoda propisuje se važeća Klasifikacija proizvoda po djelatnostima - KPD čiju bazu svih statističkih klasifikacija održava Državni zavod za statistiku. Podatke o stavci proizvoda (robe i usluge) s eRačuna obveznici fiskalizacije eRačuna su dužni povezati s ispravnom šifrom klasifikacije. Iako se radi o dodatnoj obvezi za izdavatelje eRačuna bilo je nužno istu propisati kako bi se ostvarili ciljevi novog izvještajnog sustava. Obveznicima je na raspolaganju baza svih statističkih klasifikacija pod nazivom KLASUS koja sadrži i tražilicu koja je dostupna na stranicama Državnog zavoda za statistiku, a po potrebi se isti mogu obratiti Zavodu. Naime, ovdje se u pravilu radi o jednokratnoj obvezi koja se mora izvršiti prije početka obveznog izdavanja eRačuna. Jednom uspostavljen sustav klasifikacije mijenja se samo u slučaju promjene ili dodavanje novih proizvoda (roba ili usluga). Predložena klasifikacija je sama po sebi dovoljno detaljna, stoga ne zahtijeva još detaljniju razradu jer sadrži razradu prema robama i uslugama odnosno klasifikacija se sastoji od 6 znamenaka od čega prve četiri označuju Nacionalnu klasifikaciju djelatnosti, a preostale dvije robu ili uslugu o kojoj se radi. Navedena klasifikacija preuzimat će se u Sustav za fiskalizaciju čime će se osigurati praćenje podataka za planiranje i razvoj ekonomskih politika, ali i omogućiti praćenje stvarnog tijeka poslovanja poreznih obveznika te na taj način smanjiti potreba komunikacije s poreznim obveznicima radi provjere vjerodostojnosti pojedine isporuke i sumnje na moguće prijevarne radnje. Osim toga, jednoobrazno klasificiranje proizvoda omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju među poreznim obveznicima u smislu međusobnih usklađivanja knjigovodstvenih evidencija te automatskog povezivanja prijevoznih i skladišnih dokumenata s pratećim računima.

Uz članak 43.

U slučaju kada se ispravlja podatak na eRačunu koji ne utječe na obračun poreza, eRačun se izdaje i šalje primatelju pod istim brojem, a raniji eRačun smatra se poništenim. Ispravljeni eRačun obveznici fiskalizacije eRačuna dužni su fiskalizirati odmah po provedenom slanju i zaprimanju.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuje se korištenje AMS-a, kao popisa identifikatora i pripadajućih metapodatkovnih servisa poreznih obveznika kojim se omogućava razmjena eRačuna u poslovanju poreznih obveznika. Primatelj eRačuna dužan je imati objavljen identifikator u AMS-u pomoću kojeg se može pronaći njegova adresa za zaprimanje eRačuna te je obvezan putem MPS-a dostaviti podatke o identifikatoru Poreznoj upravi putem pristupne točke. Podatak o identifikatoru se objavljuje u AMS-u nakon potvrde primatelja eRačuna.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisuje se način na koji izdavatelj eRačuna može pronaći primatelja eRačuna. Prije izdavanja računa izdavatelj eRačuna šalje upit u AMS s identifikatorom primatelja eRačuna te dobiva lokaciju pripadajućeg MPS koji ima podatak o krajnjoj adresi za zaprimanje eRačuna. Upitom u MPS s identifikatorom primatelja eRačuna dobiva se krajnja lokacija na koju se šalje eRačun.

Uz članak 46.

Ovom odredbom uređuje se način na koji porezni obveznik može kroz elektronički servis Porezne uprave ePorezna dostaviti Poreznoj upravi podatke o identifikatoru poslovnih jedinica, ako za to ima poslovnih razloga, tj. posluje s više poslovnih jedinica koje samostalno zaprimaju račune, što će biti objavljeno na listi identifikatora poslovnih subjekata koja će služiti kao pomoćna evidencija za pronalazak pojedinih poslovnih jedinica.

Uz članak 47.

Propisuje se obveza da izdavatelj i primatelj eRačuna svaki izdani i zaprimljeni eRačun mora fiskalizirati.

Uz članak 48.

Ovim člankom propisuju se podaci koji se za porezne potrebe i ostvarenje drugih ciljeva ovoga Zakona izdvajaju iz eRačuna i dostavljaju u Sustav za fiskalizaciju odnosno podaci za koje se provodi fiskalizacija eRačuna. Projektom Fiskalizacija 2.0 pronađena su rješenja novog izvještajnog sustava na način da se kroz jedan postupak koji se odvija u poslovanju poreznih obveznika istovremeno provede i izvještajni sustav. Tako će se kroz obvezu izdavanja eRačuna omogućiti softversko rješenje kojim će se iz eRačuna izdvojiti podaci i poslati kroz fiskalizaciju eRačuna u Sustav za fiskalizaciju. Porezni obveznici stoga neće imati dodatnu obvezu izvještavanja o svakoj transakciji već će se isto podržati softverskim rješenjima u procesu koji se već odvija (koji se mora odviti u poslovanju), a to je izdavanje i zaprimanje eRačuna. Člankom se taksativno navode podaci koji će se dostavljati Sustavu za fiskalizaciju. Na temelju navedenih podataka pratit će se pravilno i pravovremeno ispunjenje poreznih obveza, smanjiti potreba dodatne komunikacije s poreznim obveznicima radi usklađenja podataka te ciljano usmjeravati porezne nadzore. Na temelju podataka prikupljenih u fiskalizaciji eRačuna, Porezna uprava omogućiti će kroz FiskAplikaciju dostupnost podataka za porezne obveznike, čime sada Sustav za fiskalizaciju preuzima obvezu vođenja izvještaja i evidencija koje su do

sada dostavljali i/ili vodili porezni obveznici. Dostupnost ovakvih podataka, koje će sada omogućiti FiskAplikacija, poreznim obveznicima olakšat će provedbu računovodstvenih i poreznih propisa te usklađenje podataka između poreznih obveznika posebice imajući u vidu da porezni obveznici mogu samostalno odlučivati tko će sve u njihovo ime imati uvid u navedene podatke (sam porezni obveznik i/ili računovođa i/ili porezni savjetnik).

Na temelju navedenog te na temelju naknadnog usklađenja propisa o PDV-u i drugih poreznih propisa s odredbama ovoga Zakona ukinut će se ili pojednostaviti obveza vođenja sljedećih obrazaca/prijava:

1. ukidanje Izvješća o obavljenim donacijama hrane (DON-H)
2. ukidanje Knjige izlaznih računa (I-RA)
3. ukidanje Posebne evidencije o prodanim dobrima kupcima u okviru putničkog prometa (PDV-F)
4. ukidanje Prijave o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze (PPO)
5. ukidanje Posebne evidencije o primljenim računima (U-RA)
6. pojednostavljenje obrasca izvješća o poslovnim događajima s povezanim osobama (PD IPO)
7. ukidanje statističkog obrasca (RAD 1G) za male i srednje poduzetnike
8. ukidanje obrazaca Zbirna prijava (ZP) i Prijava za stjecanje dobara i primljene usluge iz drugih država članica Europske unije (PDV-S) u trenutku potpunog usklađenja propisa o PDV-u s odredbom Direktive vijeća o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu pravila o PDV-u za digitalno doba
9. pojednostavljenje ostalih poreznih postupaka kao primjerice Specifikacije nepovezanih uplata.

Dodatno, u Sustavu za fiskalizaciju omogućit će se poreznim obveznicima uvid u pred ispunjenu informativnu prijavu PDV-a što će znatno olakšati provedbu poreznog knjigovodstava poreznim obveznicima.

Iz odredbe stavka 3. ovoga članka vidljivo je da se ovim propisom na utvrđuje rok kada se eRačun mora izdati, ali se jasno određuje rok za fiskalizaciju eRačuna. Stoga se propisuje da je fiskalizacija eRačuna postupak odvojen od razmjene eRačuna, ali se i jasno definiraju rokovi u kojima se povodi fiskalizacija eRačuna:

- a) u trenutku izdavanja eRačuna
- b) u slučaju samoizdavanja računa najkasnije pet radnih dana nakon što je eRačun izdan
- c) u slučaju zaprimanja računa najkasnije pet radnih dana od primitka eRačuna.

S obzirom na već postojeću praksu te nužnost pravilnog praćenja izdanih eRačuna propisuje se da prilikom razmjene eRačuna, izdavatelj eRačuna koji je obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema propisu kojim se uređuje porez na dohodak te obveznik poreza na dobit prema propisu kojim se uređuje porez na dobit, neovisno je li upisan u registar obveznika PDV-a ili nije, primjenjuje određene odredbe o sadržaju računa propisane za obveznike fiskalizacije računa.

Uz članak 49.

Propisuje se da ako zbog tehničkih razloga ili prekida internetskih veza nije moguća fiskalizacija eRačuna obveznici fiskalizacije računa obvezni su najkasnije u roku od pet radnih dana, računajući od dana kada je došlo do istog, fiskalizirati eRačun. Kako bi takvo postupanje bila samo iznimka, obveznici primjene fiskalizacije eRačuna dužni su osigurati zadovoljavajuću softversku i hardversku podršku za razmjenu eRačuna i fiskalizacije eRačuna.

Uz članak 50.

Izdavatelj eRačuna i primatelj eRačuna u obvezi su provoditi postupak eIzvještavanja. Kako bi se maksimalno olakšala provedba ovoga postupka, omogućena su čak tri načina provedbe postupka eIzvještavanja. Porezni obveznici će samostalno odlučiti, ovisno o načinu svog poslovanja, koja metoda je za njih najpovoljnija. Za očekivati je da će oni porezni obveznici koji će biti češće u obvezi provoditi postupke eIzvještavanja isto napraviti kao softversko rješenje koristeći ili web servis ili uslugu informacijskog posrednika. Porezni obveznici koji će prepoznati da u svojem poslovanju imaju samo povremenu obvezu provoditi postupke eIzvještavanja vjerojatno će se odlučiti da unose podatke putem FiskAplikacije. Projektom Fiskalizacija 2.0 razvijeno je više modela kako bi ova obveza bila razmjenjena veličini poslovanja svakog pojedinog poreznog obveznika.

Uz članak 51.

Ovom odredbom propisuje se obveza izdavatelju eRačuna da putem eIzvještavanja dostavi podatke za isporuke za koje nije bilo moguće izdati eRačun u smislu članka 40. ovoga Zakona, ali samo u slučaju prepoznatih primatelja računa – trgovačka društva, obrtnik ili slobodno zanimanje. U navedenim slučajevima obveznik fiskalizacije eRačuna Sustavu za fiskalizaciju dostavlja podatke propisane člankom 48. ovoga Zakona u rokovima propisanim navedenim člankom.

Uz članak 52.

Ovim člankom primatelj eRačuna obvezuje se na dostavu podataka o odbijanju eRačuna. Kao što je vidljivo iz članka, odredbom nije propisan rok u kojem se eRačun mora odbiti, ali se propisuje rok u kojem se podatak o eRačunu koji je odbijen mora dostaviti u Sustav za fiskalizaciju. Primatelj eRačuna obvezan je Sustavu za fiskalizaciju do 20. dana u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti podatke o eRačunima za koje je izvršio odbijanje u prethodnom mjesecu i to o datumu izdavanja eRačuna, broju eRačuna, OIB-u izdavatelja i primatelja eRačuna, datumu odbijanja i razlogu odbijanja. Radi provedbe ostalih postupaka koji se oslanjaju na podatke Porezne uprave, kao primjerice u postupcima sporova pred trgovačkim sudovima, odredbom članka jasno je propisano da će se za odbijene eRačune smatrati da je primatelj eRačuna dostavio izjavu da neće koristiti pravo na pretporez. Za provedbu ovoga dijela eIzvještavanja primatelji eRačuna mogu odabrati model koji im najviše odgovara, a kako je opisano uz članak 50. ovoga Zakona.

Uz članak 53.

Ovim člankom izdavatelj eRačuna obvezuje se na dostavu podataka o naplati eRačuna, također i za račune koji nisu mogli biti poslani kao eRačun. Propisuje se da je izdavatelj eRačuna obvezan Poreznoj upravi do 20-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti podatke o datumu izdavanja dokumenta, broju eRačuna, OIB-u izdavatelja eRačuna, iznos i način plaćanja i datumu naplate. I u ovom dijelu postupka eIzvjешtavanja omogućeno je da obveznici izaberu model koji im najviše odgovara kako je opisano uz članak 50. ovoga Zakona. Porezni obveznici koji izdaju račune i danas imaju obvezu vođenja podatka o naplati. Stoga se ponovno ovdje po načelu da se jednim postupkom koji se mora odviti u poslovanju poreznih obveznika (evidentiranje naplate) istovremeno ispuni obveza eIzvjешtavanja prema Poreznoj upravi. Ovdje je za očekivati da će porezni obveznici koji u svojem poslovanju uglavnom izdaju eRačune prema primateljima eRačuna ovu komponentu eIzvjешtavanja prilagoditi kao softversko rješenje fiskalizacijske poruke. Porezni obveznici koji tek povremeno imaju potrebu izdavanja eRačuna mogu koristiti druge modele predviđene za provedbu eIzvjешtavanja o naplati. Ovaj dio izvještajnog sustava omogućuje ukidanje obrasca OPZ-STAT što će se provesti usklađenjem odredbi Općeg poreznog zakona s ovim Zakonom.

Uz članak 54.

Ovim člankom propisuje se aplikacija MIKROeRAČUN za izdavanje, zaprimanje i pohranu eRačuna. Radi se o besplatnoj aplikaciji za koju Porezna uprava preuzima obvezu održavanja. Navedenu aplikaciju moći će koristiti izdavatelj i primatelj eRačuna koji nije upisan u registar obveznika PDV-a prema propisu o PDV-u i koji nije obveznik primjene propisa o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi. Ovakvom mogućnošću korištenja aplikacije preuzeti su troškovi prilagodbe primjeni Prijedloga ovoga zakona za male porezne obveznike kod kojih prilagodba ne bi bila kompenzirana uštedama koje se namjeravaju postići iz digitalizacije poslovanja kroz primjenu eRačuna. Ova aplikacija omogućuje izdavanje, zaprimanje i pohranu eRačuna kao i fiskalizaciju zaprimljenih eRačuna i dostavu podataka o odbijanju eRačuna. Funkcija izdavanja eRačuna putem aplikacije MIKROeRAČUN bit će dostupna od 1. siječnja 2027.

Uz članke 55. do 57.

Člankom 55. propisuje se tko ima pravo koristiti aplikaciju MIKROeRAČUN kao i uvjete za korištenje iste. Naime Porezna uprava utvrdit će jedinstvene uvjete korištenja ove aplikacije. Mali porezni obveznici koji se odluče na korištenje ove aplikacije prihvaćaju i opće uvjete korištenja. Člankom 56. propisuje se da se korištenje aplikacije MIKROeRAČUN ne naplaćuje. Dodatno iz stavka 2. članka 56. jasno proizlazi da u ovom slučaju Porezna uprava preuzima i obvezu vođenja i arhive eRačuna u razdoblju u kojem se računi moraju čuvati. Na opisani način dodatno se smanjuju troškovi poslovanja malih poreznih obveznika. Člankom 57. uređuje se postupak u slučaju da porezni obveznik više ne udovoljava uvjetima za korištenje navedene aplikacije. Pružanjem mogućnosti korištenja aplikacije MIKROeRAČUN malim poreznim

obveznicima preuzimaju se troškovi prilagodbe na novi izvještajni sustav, ali se umanjuju i postojeći troškovi s obzirom da će aplikacija preuzeti i troškove obveza arhive računa u poslovanju malih poreznih obveznika. Porezni obveznici koji nisu započeli koristiti elektronički sustav Porezne uprave ePorezna, a u zakonskoj su obvezi isti koristiti, ne mogu koristiti besplatnu aplikaciju iz ovoga članka.

Uz članke 58. do 63.

Iako porezni obveznici mogu izabrati bilo koju primjerenu metodu i tehnologiju za izdavanje eRačuna i fiskalizaciju eRačuna za očekivati je da će veliki dio poreznih obveznika koristiti usluge informacijskih posrednika kao pristupne točke. Stoga se odredbama ovoga Zakona posebna pažnja posvećuje informacijskim posrednicima kao značajnim dionicima u provedi postupak propisanih ovim Zakonom, a sve kako bi se maksimalno osigurala sigurnost i zaštita podataka koji se razmjenjuju kroz eRačuna i fiskalizaciju eRačuna.

Člankom 58. propisuju se načelne odredbe o tome za što odgovara informacijski posrednik, a za što porezni obveznik u primjeni ovoga Zakona, te obvezu sklapanja ugovora privatnopravne prirode između poreznog obveznika i informacijskog posrednika. Člankom 59. propisuju se uvjeti za obavljanje usluga informacijskog posrednika, a to je uspješno provedeno testiranje sukladnosti ishodom završnog izvješća i registracija u AMS-u. Porezna uprava će objaviti na Javnom portalu Popis informacijskih posrednika kojima je izdana potvrda o sukladnosti. Popis će sadržavati naziv informacijskog posrednika, njegov OIB te opseg poslova koje može obavljati. Člankom 60. propisuje se da se testiranje sukladnosti za pristupne točke i informacijske posrednike obavlja putem Portala za testiranje sukladnosti, dok se člankom 61. propisuje dokumentacija koja se mora podnijeti u postupku ishođenja potvrde o sukladnosti. U uvodnom dijelu obrazloženja nenormativnog dijela detaljno se propisuju uvjeti za informacijske posrednike. Člankom 62. propisuje se u kojim rokovima informacijski posrednik mora dostaviti novi certifikat, istekom postojećeg. Posljedica nepodnošenja važećeg certifikata je brisanje s popisa informacijskih posrednika, o čemu će Porezna uprava obavijestiti postojeće korisnike informacijskog posrednika. Člankom 63. propisuje se obveza pristupne točke koja nije informacijski posrednik, da također obavi testiranje sukladnosti, ali bez obveze prethodne dostave dokumentacije, i to za sposobnost izdavanja i zaprimanja eRačuna i komunikaciju MPS-a kojeg koristi informacijski posrednik s AMS-om Porezne uprave.

Uz članak 64.

Ovim člankom propisuje se ovlast ministru financija da pravilnikom propiše provođenje odredbi pojedinih članaka ovoga Zakona.

Uz članak 65.

Nadzor nad provedbom Dijela drugog Zakona obavlja Ministarstvo financija, Porezna uprava i Carinska uprava. Nadzor nad Dijelom trećim ovoga Zakona, osim kada se radi o kibernetičkoj sigurnosti, obavlja Porezna uprava. Informacijski posrednici prema ovom Zakonu moraju biti usklađeni s odredbama o kibernetičkoj sigurnosti o čemu provjeru obavlja nadležno tijelo prema propisu koji uređuje kibernetičku sigurnost.

Uz članak 66.

Ovim člankom propisuje da, ako se tijekom nadzora utvrdi da obveznik fiskalizacije ne provodi postupak fiskalizacije računa članku 15. stavku 1. i članku 18. stavku 1. ovoga Zakona, se poreznom obvezniku može rješenjem privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti pečaćenjem do uklanjanja razloga zbog kojih je zabrana izrečena, a najdulje osam dana od dana izdavanja rješenja.

Uz članak 67.

Porezna uprava će kontinuirano unaprjeđivati, standardizirati i certificirati sustave za fiskalizaciju i upravljanje sustavima za fiskalizaciju sukladno najvišim standardima u području zaštite podataka. Informacijski sustav Porezne uprave posluje sukladno najboljim međunarodnim praksama iz područja standarda informacijskih tehnologija koji se odnose na informacijsku sigurnost, upravljanje kvalitetom i uslugama posjedujući odgovarajuće certifikate te se obvezuje u budućnosti održavati trenutnu razinu kvalitete zaštite podataka. U uvodnom nenormativnom dijelu Zakona detaljno se pojašnjavaju odredbe o mjerama koje sukladno Zakonu o Poreznoj upravi provodi Porezna uprava radi osiguranja zaštite informacijskih sustava, zaštite podataka te pristupa podacima.

Uz članak 68.

Predlaže se pristup obveznika primjene ovoga Zakona FiskAplikaciji u kojoj će moći pregledavati podatke iz fiskalizacije računa i fiskalizacije eRačuna, uvid u status eRačuna (zaprimljen/naplaćen/odbijen), uvid u greške fiskalizacije i ostale podatke iz Sustava za fiskalizaciju.

Uz članak 69.

Propisuje se da se na postupanje koje nije uređeno odredbama ovoga Zakona, a odnosi se na Poreznu upravu, primjenjuju odredbe Općeg poreznog zakona.

Uz članak 70.

Ovom odredbom uređuje se da prekršajni postupak zbog povreda odredbi ovoga Zakona u prvom stupnju provodi nadležno prekršajno tijelo Porezne uprave odnosno Carinske uprave.

Uz članke od 71. do 73.

Propisuju se prekršajne odredbe, odnosno opis bića djela prekršaja i novčane kazne kao prekršajne sankcije iz ovoga Zakona. Člankom 71. propisuju se najteži prekršaji, člankom 72. teži prekršaji i člankom 73. lakši prekršaji.

Uz članak 74.

Porezna uprava će nakon stupanja na snagu ovoga Zakona poreznim obveznicima koji imaju pravo korištenja aplikacije MIKROeRAČUN omogućiti prihvaćanje općih uvjeta korištenja naveden aplikacija.

Uz članak 75.

S obzirom na prestanak važenja Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom ovim člankom propisuju se radnje i akti koji se nastavljaju primjenjivati ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 76.

Propisuje se da započeti prema odredbama Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.) dovršavaju se prema odredbama toga Zakona

Uz članak 77.

Propisuje se rok u kojem ministar financija donosi podzakonske propise.

Uz članak 78.

Propisuje se da se do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 32. ovoga Zakona primjenjuju odredbe Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“ br. 146/12., 46/17., 70/20., 1/21., 144/21., 125/22. i 1/24.) koji se odnose na propisane članke.

Uz članak 79.

Propisuje se prestanak važenja Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom („Narodne novine“, br. 133/12., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20. i 114/23.).

Uz članak 80.

Navedenim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

Propisuje se da Zakon stupa na snagu 1. rujna 2025. Prema navedenoj odredbi 1. rujna 2025. stupaju na snagu odredbe:

- koje se odnose na fiskalizaciju računa u krajnjoj potrošnji te
- odredbe koje predstavljaju pripremne radnje za izdavanje i fiskalizaciju eRačuna i to članci 58. do 63. kojima se omogućavaju pripremne radnje za informacijske posrednike te članci 44. i 46. na temelju kojih će primatelji računa moći odlučiti o modelu svog poslovanja te u AMS dojaviti potrebne podatke.

Nadalje propisuje se da 1. siječnja 2026. stupaju na snagu odredbe koje se odnose na izdavanje i fiskalizaciju eRačuna. Od 1. siječnja 2027. kao izdavatelji eRačuna propisuju se obveznici poreza na dohodak i poreza na dobit koji nisu u sustavu PDV-a kao i proračunski i izvanproračunski korisnici te mogućnost korištenja funkcionalnosti aplikacije MIKROeRAČUN za izdavanje eRačuna.